

Ustanovitelj: občinske konference
SZDL Ješenice, Kranj, Radovljica,
Škofja Loka in Trzin. — Izdaja časopisno podjetje Gorenjski tisk Kranj.
Za redakcijo odgovoren Albin Učakar

GLAS

Kranj, sredi, 31. 7. 1968

Cena 40 par ali 40 starih dinarjev

List izhaja od oktobra 1947 kot tednik.
Od 1. januarja 1958 kot poltednik.
Od 1. januarja 1960 trikrat tedensko.
Od 1. januarja 1964 kot poltednik,
in sicer ob sredah in sobotah

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA ZA GORENJSKO

XVIII. mednarodni Gorenjski sejem v Kranju

Letos 298 razstavljalcev

Tokrat prvič devizna kvota za domača podjetja

Čez dva dni, to je v petek, 2. avgusta, ob 10. uri, bodo v Kranju odprli osemnajsti Gorenjski sejem. Na svečano otvoritev v Gregorčičevi ulici pred razstaviščem I je povabljenih čez 300 predstavnikov oblasti in družbenopolitičnih organizacij iz vse države ter več gostov iz Italije in Avstrije. Sejem bo odprl predsednik gospodarske zbornice SRS Leopold Krese.

S podrobnostmi o tem važnem gospodarskem dogodku je na nedavni tiskovni konferenci zbrane novinarje seznanil Alojz Okorn, direktor Gorenjskega sejma. Med drugim smo zvedeli, da je letos prijavljenih 298 razstavljalcev — 34 več kot lani — vendar sejem po obsegu ne bo večji od lanskega, saj pomanjkanje prostorov tega ne dovoljuje. Prav zato so tudi moralni odkloniti mnogo interesentov.

Tokrat je sejem prvič uradno registriran kot mednarodna prireditev. Na njem bo razstavljalo poleg kopic domačih še 38 tujih podjetij, in sicer 19 iz Avstrije, 16 iz Italije, 2 iz ZRN ter eno iz Švedske. Inozemski razstavljalci bodo prikazali predvsem kmetijske in gospodinj-ske stroje.

Zanimanje ki ga številna domača in tuja podjetja kažejo za Gorenjski sejem, dokazuje, kako velikega gospodarskega pomena je ta prireditev. Nedvomno prevzema vodilno ekonomsko vlogo na Gorenjskem. Tej trditvi v prid govore tudi podatki o blagovnem prometu, ki raste iz leta v leto. Lani je dosegel že 2,2 milijarde S din.

Sejem bo, kakor doslej, na treh razstavnih prostorih. Razstavišči I in II sta namenjeni lesni industriji, elektro-

industriji, prehranski, kovinski, gradbeni, keramični ter plastični industriji, kmetijskim strojem, motornim vozilom in drugemu. Na razstavišču II pa bo moč dobiti tekstil in konfekcijo, šivalne in pletilne stroje, kozmetične izdelke, obutev, usnjeno konfekcijo, dekorativno blago, stanovanjsko opremo, krzno in druge predmete široke potrošnje. Na vseh treh razstavnih prostorih bo več gostinskih podjetij, krbelo za žejne in lačne obiskovalce. Cena vstopnic, ki veljajo en dan, je enotna — 300 S din. Razstavljeno blago bo naprodaj po nizkih cenah. Davek od maloprodajnega prometa je znižan za 2% oz. za 1% pri avtomobilskih delih.

Kot zanimivost naj pomenimo, da bodo letos končno vendarle naprodaj tudi motorna vozila. Podjetje Merkur iz Kranja razstavlja avtomobile Skoda. Kupci jih bodo lahko takoj odpeljali.

Povsem nekaj novega je devizna kvota dolarski znesek, ki bo domačim podjetjem omogočil odkup blaga široke potrošnje tujih razstavljalcev. Upravi Gorenjskega sejma jo je dodelila posebna sejmska komisija pri Zvezni gospodarski zbornici. Le-ta vsako leto razpolaga s precejšnjo dolarsko vsoto, ki jo določijo sekretariat za zunanjo trgovino in ki jo potem komisija poljubno razdeli med vse sejme v Jugoslaviji. Za Gorenjski sejem so tokrat odinili 10.000 dolarjev.

Kot vsakič, so tudi letos poskrbeli za razvedrilo obiskovalcev. Vse dni sejma, od 19. ure dalje, bo za ples igral RADIO TRZIC. S samostojnimi koncerti pa se bodo gostom predstavili BORIS

FRANK s svojimi KRANJCI, ansambel MANJIFIKO iz Skopja, ansambel QUICKIES iz Kranja, SKUPINA 333, prav tako iz Kranja, slovenj-gradski ansambel ŠTIRJE KOVACI, ansambel MIHE DOVŽANA z vokalnim kvintetom GORENJCJI in na zadnji dan sejma še ANSAMBEL LOJZETA SLAKA.

V okviru sejma je na sporedu tudi modna revija, in sicer vsak dan ob 17., 18. in 19. uri. Razdeljena bo v tri dele; najprej lahka konfekcija, potem težka konfekcija in nazadnje dragocena oblačila (krzneni plašči in podobno). Omenjena prireditev bo v avli kranjske skupščinske stavbe.

Za 2. in 10. avgust pripravljajo tudi dve posebni modni reviji z zabavnim programom v Festivalni dvorani na Bledu. Namenjeni sta predvsem tujcem. Pričetek bo obakrat ob 20.30.

Ceprav je lani sejem obiskalo 135.000 ljudi, jih prireditelji letos pričakujejo še več.

I. Guzelj

**Prvi
avgust —
praznik
občanov
Kranja
in Jesenic**



TRGOVINA S POHIŠTVOM

DEKOR

Kranj, Koroska 35

V času Gorenjskega sejma prodajamo stanovanjsko opremo po najugodnejših pogojih:

- hitra in brezplačna dostava na dom do 30 km oddaljenosti,
- konkurenčne cene,
- ugodni potrošniški krediti do 1.000.000 S din za pohištvo, preproge, posteljnino in zaveso, brez 20% pologa,
- Prodajalna bo v času Gorenjskega sejma odprta dnevno od 8. do 19. ure neprekinjeno, ob sobotah pa od 8. do 12. ure.

Priporoča se za obisk

DEKOR KRANJ

Nagrade in javna priznanja v Kamniku

Na svečani seji skupščine občine Kamnik v počastitev občinskega praznika so podelili nagrade sklada Toma Brejca, šestim občanom pa javna priznanja za dolgoletno, prizadevno in uspešno delo na gospodarskem in družbenem področju. Poleg odbornikov in predstavnikov družbenopolitičnih organizacij, so se seje udeležili tovariši Franc Leskošek-Luka, dr. Marjan Breclj, predstavniki koroških borcev, zvezni in republiški poslanci in predsedniki gorenjskih občin.

Da bi sklad finančno okrepili, je upravni odbor prosil delovne organizacije za denarno pomoč in predloge nagradencev. Od precejšnjega števila kamniških podjetij je le eno prispevalo 250 novih dinarjev!

Lani upravni odbor ni podelil nagrad. Zato je dotacija občinske skupščine — 5000 novih dinarjev — ostala nedotaknjena. Letos je skup-

ščina v svojem proračunu sklada namenila enako vsoto. Tako je upravni odbor razpolagal z 10.250 novimi dinarji. Ker predlogov delovnih in družbenih organizacij ni bilo, je upravni odbor sklada po dolgem preverjanju sklenil, da se letošnje nagrade sklada Toma Brejca podelijo: planinskemu društvu Kamnik kot drugemu najstarejšemu društvu v republiki, avto-moto društvu za prizadevanje na področju avto-moto športa, profesorju Zvonetu Verstovšku za dolgoletno literarno-zgodovinsko delo in urejanje Kamniškega zbornika in akademskemu kiparju Aladinu Lancu za stvaritve v slikarstvu in pisanstvu.

Stefan Urbanc, Rudi Kremesec, Pavel Kemperle, Stefan Repanšek, Karel Benkovič in Pavel Volkar pa so prejeli javna priznanja za uspešno delo na družbenem in gospodarskem področju. J. Košnjek

**TEKSTILINDUS
KRANJ**

GEPARD V KRANJU

VEČ O TEM
BERITE NA
18. STRANI



**XVIII. MEDNARODNI
GORENJSKI SEJEM**

V KRANJU, OD 2.—13. AVGUSTA 1968.

SEJEM





POPUST od 1. do 13. avg.

10%

— v času gorenjskega sejma za: pohištvo, pralne stroje, hladilnike, štedilnike, pečl, posodo, steklo, porcelan, kovinsko galanterijo, TV in radio aparate, kolesa, konfekcijo, metrsko blago, perilo, pletenine, otroške vozičke, usnjeno galanterijo, športne potrebščine in orodje.

BLAGOVNICA NAMA SKOFJA LOKA

DOSTAVA
NA DOM —
GARANCIJA —
POTROŠNIŠKI
KREDITI



GORENJSKA KREDITNA BANKA KRANJ

s poslovnimi enotami

KRANJ, JESENICE, RADOVLJICA, SKOFJA LOKA,
TRZIC

RAZPISUJE ZA SVOJE VARČEVALCE

dve veliki nagradni žrebanji

SKUPNO 200 NAGRAD
v vrednosti
NAD 82.000.— N DIN

dne 14. 8. 1968 in
14. 2. 1969

Prvi nagradi star:

DVA OSEBNA AVTOMOBILA ZNAMKE SKODA

Za vlagatelje, ki bodo od 1. 1. 1968 do 31. 1. 1969 vezali dinarske ali devizne prihranke v višini

2.000.— N din za dobo nad 1 leto ali

1.000.— N din za dobo nad 2 leti

Vsakomesečno žrebanje od 1. junija 1968 dalje

Dva srečna dobitnika bosta pri vsaki poslovni enoti vsak mesec nagrajena z lepo nagrado za varčevalce navadnih vlog, ki bodo povečali vlogo v mesecu vsaj za 100.— N din.

NAGRADE: 7. ročnih ur Darwil v vrednosti nad 14.000.—

Žrebanje stanovanjskih varčevalcev

Pripravljenih je 10 denarnih nagrad v vrednosti 5.100.— N din, ki se koristijo za nabavo gradbenega materiala ali opreme po izbiri.

Za osebe, ki varčujejo za dobo 2 leti ali več.

Rezultati tržiškega gospodarstva v prvem polletju so ugodni

Konec julija letos je vrednost proizvodnje tržiške industrije znašala 96.944.000 dinarjev, kar predstavlja 50,3 odstotka letnega programa. V primerjavi z istim obdobjem lani je vrednost večja za 12,5 odstotka.

V odstotkih so delovne organizacije svoj letni program dosegle takole: tovarna kos in srpov 49,2; tovarna pil Triglav 74,6; združena lesna industrija 59,4; BPT 53,8; Peko 45,9; Trio 45,6; Runo 46,5; ROG-cevarna Križe 49,8 in kartonažna tovarna — obrat Lepenka 50,9. Našteti podatki kažejo, da je polletni program za največ pressegla tovarna pil Triglav, glede na lansko poprečje pa podjetje Trio in to za 40,4 odstotka.

Slabše je v izvozu. Konec junija je njegova vrednost znašala 2.256.000 ameriških dolarjev, kar je le 48,8 predvidenega. Stanje izvoza v posameznih organizacijah je

naslednje: tovarna kos 54,4; tovarna pil 16,1; ZLIT 50,9; BPT 50,6; Peko 40,4; Runo 26,8 in obrat lepenke 36,3 odstotka. Od celotnega izvoza v občini odpade na področja s konvertibilno valuto kar 70,5 odstotka, predvsem zaradi tega, ker pet podjetij (tovarna pil, ZLIT, BPT, Runo in Lepenka) izvažajo na to področje.

Do konca leta imajo delovne organizacije dovolj možnosti, da prekoračijo letni plan, čeprav so imele v začetku leta težave z reprodukcijskim materialom, sklepanjem izvoznih pogodb, nekateri (Peko) pa so vršila rekonstrukcijska dela v svojih obratih.

V. Barabáš

Množično zborovanje v Kamniku Podelitev domicila koroškimi partizanskimi enotami

Kamnik je zadnja občina, ki je na bojne zastave koroških partizanskih enot pripela domicilni trak. Doslej so to storile vse gorenjske in koroške občine. Poleg tisočglave množice so mitingu prisostvovali številni koroški partizani in znani borci: Karel Prušnik-Gašper, Pavle Zavcar, Janko Sekirnik, narodni heroj Mirko Jerman in predstavniki gorenjskih občin.

V slavnostnem govoru je predsednik kamniške občinske skupščine orisal prhojeno pot komune in njen nadaljnji razvoj, predsednik odbora koroških partizanov Pavle Zavcar pa slavno zgodovino koroških borcev. Na koncu so poslali pozdravno pismo predsedniku Titu.

J. K.



Kolektiv Sukna Zapuže je lepo slavil 20-letnico ustanovitve. Na sliki je osem delavcev in delavk, ki so že 20 let v podjetju. To so Marija Šarč, Cveta Rozman, Helena Sodja, Nuška Kolman, Francka Papler, Ančka Pavlin, Ela Primožič in Urh Bevc. — Foto: J. Vidic

PO SEJEMSKIH CENAH LAHKO KUPITE
MOTORNO KOLO ALI DVOKOLO

v prodajnem paviljonu

slovenija avto



na Gorenjskem sejmu
v Kranju, pred Tekstilno
šolo od 2. do 13. VIII. 68

ODOBRAMO POTROŠNIKA
POSOJILA BREZ POROKOV

Prebivalci kranjske občine praznujejo Prizadevanja rojevajo nove uspehe

1. avgusta 1941 je prišlo pod Storžičem do prvega oboroženega spopada kranjskih partizanov z okupatorjem in prav zato je ljudski odbor mestne občine Kranj uzakonil ta dan kot vsakoletni praznik vstaje delovnega ljudstva Kranja za njegovo narodno in socialno osvoboditev. S tem dnevom se torej simbolično začneja najpomembnejša doba za Kranj, za njegov delavski razred in za vse napredno misleče ljudi tega mesta...

Tako kot vsako leto tudi letošnjemu občinskemu prazniku botruje dogodka izpred 27 let. Tudi letos pomeni prvi avgust praznik vseh občanov kranjske občine. In res je, kot je v uvodu zbornika, ki je izšel 1. avgusta 1954. leta, zapisal Vinko Hafner, da se je s tem dnevom simbolično začela najpomembnejša doba za Kranj in občane kranjske občine. V vseh teh letih se je simbolika spreminjala v resnico in vsakodnevna prizadevanja občanov nenehno rojevajo nove uspehe.

Kranj danes ni majhno mesto in v kranjski občini je že prek 54 tisoč prebivalcev; od tega pa je več kot polovica žensk. Danes je več kot polovica prebivalcev zaposlenih v kranjskih delovnih organizacijah in iz včasih več ali manj kmetijske občine, v kateri je bila znana le tekstilna industrija, je zrasla močna industrijska občina, v kateri je razvita elektrotehniška, kemijska, tekstilna, gumarska, čevljarstva, kovinska in druga industrija. Število kmečkih prebivalcev je v zadnjih letih nenehno upadalo in jih je danes v občini le še 5700.

Kako slikovito je tekkel razvoj v kranjski občini v letih po osvoboditvi, pa nam morda najbolje pokaže primerjava med stariim mestom (na skali) in novimi naselji, ki so zrasla na Planini, Zlatem

polju, pri Vodovodnem stolpu itd. In ta razvoj je tako rekoč nezadržen. Kmalu bo zraslo novo naselje zraven Vodovodnega stolpa, takoj za tem pa spet na Zlatem polju pa na Hujah itd. Če bi hoteli naštevati vse povojne uspehe kranjske občine, potem bi bilo to prav gotovo zelo dolgo branje. Povejmo le nekaj zadnjih in najbolj pomembnih: ureditev zdravstvene mreže, gradnja novih šol, gradnja stanovanj, komunalnih naprav itd. Če pa pogledamo v jutrišnji dan, da bodo te spremembe še večje: gradi se nov hotel, kmalu pa se bo začela gradnja nove blagovnice, prav v teh dneh pa se je začela tudi gradnja vzgojno-varstvene ustanove. Ze samo ti objekti bodo močno spremenili (staro) podobo Kranja. Če pa pogledamo, kaj vse je predvideno v družbenem programu za prihodnja leta, potem moramo ugotoviti, da se bo kranjska občina močno spremenila in da občane čakajo še velike naloge.

Kranjska občina je bila dolga leta znana kot ena najbolj razvitih občin v naši državi. Vendar pa tako kot v kranjski občini tudi drugod razvoj ni miroval. Zato bi bilo morda preveč smelo, če bi vedno izrekli takšne trditve. Najbrž pa še vedno

lahko zapišemo, da je kranjska občina med najbolj razvitimi v državi. Prav gotovo pa lahko smelo in povsem upravičeno rečemo, da je danes Kranj oziroma občina najbolj odprto naselje pri nas. Ne le, da se skozi mesto zlivajo reke turistov, prijateljski stiki, ki so bili v zadnjih letih navezani s tujimi mesti v Franciji, Angliji, Italiji, Nizozemski, Nemčiji, Avstriji so mesto in občino ponesli v svet.

In prav ta odprtost dan za dnevom vnaša v občino nov razvojni okvir, nova prizadevanja, nove napore, nove želje. Morda je spoznanje, da je občina tudi turistično zelo zanimiva, prišlo malo pozno, vendar zavedajoč se tega spoznanja se že nekaj časa prizadevamo za razvoj turizma. Kraji kot so Jezerško, Krvavec, Preddvor, Naklo in drugi so se v zadnjih letih močno spremenili, polepšali. Danes že skoraj ni naselja v občini, kjer prebivalci ne bi skušali spremeniti, olepšati morda včasih malo zanemarjeno podobo. In prav gotovo je to najbolj pravilna pot za lepo počutje, za razvoj socialnega in kulturnega življenja — za razvoj turizma. Zato ob primerjavi sedanjih razvojnih programov kranjske občine v prihodnje najbrž lahko trdimo, da bo to v prihodnjih dneh industrijska in hkrati turistična občina.

Napak bi bilo, če bi ob prazniku občine govorili le o mestu. V občini je namreč 38 krajevnih skupnosti, od tega pa le devet mestnih. Razen tega pa živi danes v mestu 26 tisoč prebivalcev, na podeželju pa 28 tisoč.

Če govorimo o podeželju oziroma o podeželskih krajevnih skupnostih, potem prav tako ne moremo mimo nenehnega razvoja. Največ uspehov lahko tudi zasledimo na področju komunalnih dejavnosti, čeprav tudi tovrstni problemi še niso vsi rešeni. V zadnjem času pa je opazen v naslednjih tudi velik skok na področju šolstva, kulture, zdravstva, varstva itd. Posebno v zadnjih dveh letih se podeželje močno spreminja. Zakaj?

Lani jeseni so se namreč vse krajevne skupnosti v kranjski občini vključile v akcijo Leto krajevnih skupnosti. Ko smo se pred kratkim pogovarjali s predsednikom občinskega koordinacijskega odbora za izvedbo te akcije — podpredsednikom kranjske občinske skupščine Janezom Sušnikom, nam je povedal, da akcija vsekakor dosega svoj namen in da se v nekaterih krajevnih skupnostih že kažejo zelo lepi uspehi. Prav zato se je koordinacijski odbor odločil, da bo ob koncu akcije (31. de-

cembra letos) devet najboljših krajevnih skupnosti nagradil. Tako bo skupna vrednota nagrad znašala dva milijona starih dinarjev, najboljša krajevna skupnost pa bo za nagrado dobila petsto tisoč starih dinarjev.

Predsednika koordinacijskega odbora Janeza Sušnika pa smo tudi poprašali, kako poteka akcija in katere krajevne skupnosti so bile do sedaj najbolj prizadevne.

»Večina krajevnih skupnosti se je za akcijo oziroma izvajanje delovnega programa v tem in minulem letu zelo zavzela. V delovne programe so vnesli veliko takšnih nalog, ki jih prejšnja leta niso predvidevali. Predvsem pa so skoraj povsod posvetili veliko pozornost majhnim in na videz nepomembnim vprašanjem za podobo in razvoj ter počutje kraja. Pri tem mislim uredjanje in polepšanje naselij, hiš dvorišč, spomenikov itd. Nadvse se mi zdi pomembno, da je veliko takšnih del, ki jih prebivalci krajevnih skupnosti ne opravljajo z denarjem iz občinskega proračuna, ampak s prostovoljnimi delom in zbiranjem denarnih ter materialnih prispevkov. Seveda pa je med krajevnimi skupnostmi tudi nekaj takšnih, ki so si zadale vrsto nalog, ker so mislile, da bodo zanje dobile tudi denar od drugod. Tem pa danes ne gre najbolje pri uresničevanju programa. Razen tega pa moram tudi povedati, da veliko več prizadevanj in uspehov kažejo podeželske krajevne skupnosti kot mestne.

Mislím, da je prav, da ob tej priliki posebej omenim uspehe in prizadevanja krajevnih skupnosti: Bela, Besnica, Naklo, Podblica, Trstenik, Visoko in Voglje. Seveda pa s tem nočem podcenjevati ali zapostavljati tudi nekaterih drugih, ki bodo do konca leta še prav tako veliko naredile».

Menite torej, da bo v večini krajevnih skupnosti v občini akcija uspela?

»Prav gotovo. Vendar pa pri tem ne gre le za izpolnjevanje delovnih programov, ki so si jih krajevne skupnosti zadale v tem času, ampak za dejansko krepitev samoupravne krajevne skupnosti, za kolektivna prizadevanja, za povezovanje in sodelovanje prebivalcev pri raznih delih in ne nazadnje tudi za dviganje kulturnega in socialnega življenja na vasi oziroma v krajevnih skupnosti. Prav slednje pa je danes, v prizadevanjih, da bi kranjska občina postala čimbolj zanimiva tudi na turističnem področju, najbolj pomembno.

Prav posebno pa se v nekaterih krajevnih skupnostih kaže tudi socialni pomen akcije. Tako so v nekaterih začeli razvijati skrb za starejše in bolne prebivalce, za dobro preskrbo z živili, za poravnavanje medsebojnih sporov v krajevni skupnosti itd. Skratka, če bi še enkrat skušal oceniti namen in potek akcije, potem bi želel, da zapišete, da so zlasti nekatere krajevne skupnosti v zadnjem letu zelo veliko naredile in da bo akcija, ko bo končana, nedvomno veliko prispevala k cilju elementarne in socialne kulture na vasi in k lepši podobi naselij v kranjski občini.

Se smo se pogovarjali s predsednikom koordinacijskega odbora o akciji Leto krajevnih skupnosti, vendar naj bo tokrat dovolj o tem. Več bomo o nekaterih najbolj prizadevnih krajevnih skupnostih v kranjski občini spregovorili še v prihodnjih številkah našega časnika.

Takšna je torej danes kranjska občina. Življenje pa teče naprej in nenehna prizadevanja prebivalcev bodo prav gotovo tudi v prihodnjih letih rodila nove, še večje uspehe. A. Zalar

Prireditve ob kranjskem občinskem prazniku

V počastitev občinskega praznika so se v občini že v nedeljo začele prve prireditve. Tako je bil ob 10. uri za Češko kočo na Jezerskem mednarodni slalom, zvečer pa je bila na letnem kopališču v Kranju revija na vodi, kjer je nastopila revijska skupina Akvarel iz češkoslovaškega mesta Brna.

Danes popoldne pa bo v počastitev praznika v avli občinske skupščine odprta razstava Razvoj občine od 1963. do 1970. leta. Takoj po otvoritvi razstave bo v sejnih dvoranah slavnostna seja občinske skupščine.

Na sam praznik (1. avgust) bo ob 18. uri pred občinsko skupščino kulturno-zabavna prireditve, v kateri bodo sodelovali godba na pihala, kulturna skupina iz Besnice, narodno-zabavni orkester in harmonikarji.

Praznovanje pa bodo končale prireditve, ki bodo na sporedu v petek, 2. avgusta. Ta dan bo ob 10. uri odprt gorenjski sejum, ob 18. uri bodo v Gorenjskem muzeju v Kranju odprli razstavo Partizanski tisk na Gorenjskem, ob 19. uri pa bo v Mestni hiši na Titovem trgu otvoritev stalnih zbirk Gorenjskega muzeja.

A. 2.

Trgovsko
podjetje

Elita
Kranj

ODPIRA
V ČETRTEK, DNE 1. AVGUSTA 1968

NOVO

SPECIALIZIRANO
PRODAJALNO OTROŠKEGA BLAGA

B A B Y

v Kranju na Titovem trgu št. 23.

Trgovina bo založena izključno z blagom za otroke, opremo za dojenčke, otroškimi vozički, igračkami, perilom, pleteninami, lahko in težko konfekcijo, čevlji in posteljino.

Obiščite tudi naš paviljon na Gorenjskem sejmu na razstavišču II — v prvem nadstropju levo.

VSEM OBCANOM

čestita

za občinski praznik

1. avgust

kolektiv
ELITA
KRANJ

PRAZNIK OBČINE KRANJ - 1. AVGUST



SKUPŠINA OBČINE KRANJ
 OBČINSKA KONFERENCA ZKS
 OBČINSKA KONFERENCA SZDL
 OBČINSKI KOMITE ZMS
 OBČINSKI SINDIKALNI SVET
 OBČINSKO ZDRUŽENJE ZB NOV

čestitajo

za občinski praznik vsem delovnim ljudem
 in želijo še nadaljnega napredka pri iz-
 gradnji socializma

INDUSTRIJA BOMBAZNIH IZDELKOV



KRANJ

specializirano podjetje za jacquardske tkanine, izde-
 ljuje dekorativne tkanine za posteljna pregrinjala,
 prte, zavese, gradle za žimnice, posteljne damaste
 v pastelnih barvah. Naši izdelki so poznani kot kva-
 litetni izdelki doma in v inozemstvu.

ZAHTEVAJTE POVSOD NAŠE IZDELKE.

Pridružujemo se
 čestitkam
 občanov Kranja

KOLEKTIV TRGOVSKEGA PODJETJA
 KURIVO KRANJ

čestita vsem potrošnikom in ostalim občanom
 za občinski praznik ter se priporoča za odjem vseh
 vrst premogov, drv, butan propan plina in nekovin-
 skega gradbenega materiala.



ČESTITKAM OBCANOV
 OBCINE KRANJ ZA
 NJIHOV PRAZNIK
 SE PRIDRUŽUJE

Kranj

TRGOVSKO
 PODJETJE



KRANJ

VELEŽELEZNINA

čestita

OBČANOM ZA OBČINSKI PRAZNIK TER SE PRIPOROČA
 ZA OBISK V SVOJIH BOGATO ZALOŽENIH POSLO-
 VALNICAH IN NA GORENJSKEM SEJMU V KRANJU



Tovarna elektrotehničnih
 in finomehaničnih izdelkov

ISKRA KRANJ

PROIZVAJA TELEFONSKE CENTRALE, TELEFONE,
 KINOPROJEKTORJE, STEVCE, STIKALA, MERILNE
 NAPRAVE, OJACEVALNE NAPRAVE, ROTACIJSKE
 STROJE ITD.

KOLEKTIV TOVARNE ČESTITA VSEM DELOVNIM
 LJUDEM ZA OBČINSKI PRAZNIK IN JIM ŽELI ŠE
 VELIKO DELOVNIH USPEHOV.

PRAZNIK OBČINE KRANJ - 1. AVGUST



KRAJN

proizvaja

stroje za čevljarstvo,
konfekcijsko in kartonažno industrijo ter drugo opremo

ZA OBCINSKI
PRAZNIK ČESTITA
VSEM DELOVNIM
LJUDEM IN JIM
ZELI SE NADALJE
VELIKO USPEHOV



„InterEuropa“

FILIJALA KRANJ
GREGORČICEVA 8
telefon 21-489 in 21-687

mednarodna
špedicija
in transport

čestita VSEM
OBCANOM
ZA OBCINSKI
PRAZNIK
KRANJA

PRIPOROČAMO SE ZA SVOJE USLUGE

Kmetijska zadruga Cerklje

NA GORENJSKEM, S POSLOVNIMI
OKOLISI CERKLJE, SENCUR, VOKLO
IN ZALOG

čestita

VSEM SVOJIM ČLANOM IN OSTALIM
OBCANOM ZA OBCINSKI PRAZNIK.

V svoji dejavnosti proizvaja in odkupuje kmetijske pridelke in semensko blago v lastni proizvodnji in v kooperaciji z zasebnimi kmetovalci in predvsem krompir, inkarnatko, mleko, meso in ostalo. Oskrbuje proizvajalce z reprodukcijskim in semenskim blagom, kmetijskimi stroji in orodjem, nudi usluge voznega in strojnega parka ter sprejema hranilne vloge in jih dobro obrestuje ter daje posojila.

Sodelujte in poslužujte se naših ugodnosti.



SERVISNO PODJETJE KRANJ

TAVCARJEVA 45 — TELEFON 21-282
Z VSEMI SVOJIMI DEJAVNOSTMI

- zidarska
- mizararska
- pleskarska
- ključavničarska
- krovna

- kleparska
- vodoinstalaterska
- avtomobilske tovarne usluge
- s šiviljskimi uslugami
v Gospodinjstvem biroju
na Koroski cesti 16

ČESTITA ZA OBCINSKI PRAZNIK KRANJA

Kolektiv
Kranjskih opekarn
Kranj



ČESTITA OBCANOM ZA OBCINSKI PRAZNIK 1. AVGUST TER SE V BODOČE PRIPOROČA SVOJE KAKOVOSTNE IZDELKE PO KONKURENCNI CENI IN Z UGODNIMI POGOJI



Časopisno podjetje
Gorenjski tisk Kranj
se pridružuje

čestitkam

za občinski praznik Kranja

ELEKTRO KRANJ
KRANJ

S SVOJIMI DELOVNIMI
ENOTAMI

DISTRIBUTIVNA ENOTA
KRANJ, DISTRIBUTIVNA ENOTA
ZIROVNICA, PROIZVODNA
ENOTA KRANJ, IN SKUPNE
SLUŽBE, ČESTITAJO K PRAZNIKU
OBCINE KRANJ



Steklarstvo
Kranj

ČESTITA
OBCANOM

ZA OBCINSKI PRAZNIK
IN JIM ZELI
NADALJNIH DELOVNIH
USPEHOV

PRAZNIK OBČINE KRANJ - 1. AVGUST



IZDELUJE POLEG ZANESLJIVE IN HITRE
AVTOPNEVMATIKE ZA OSEB-
NE (tudi za škodo MB 1000)
POLTOVORNE IN
TOVORNE AVTOMOBILE TUDI

PLASČE ZA KOLESA S KORDOM
IZ NAJLONA!

- NAJBOLJSE KVALITETE!
- NAJCENEJSE NA TRGU!

ZA DOM

- SLUŽBO
- SPORT IN
- REKREACIJO

KOLEKTIV SE PRIDRUŽUJE ČESTITKAM
OBČANOM ZA OBČINSKI PRAZNIK

TOVARNA GUMIJEVIH IZDELKOV

KOLEKTIV SPLOŠNO GRADBENEGA PODJETJA

**Projekt
KRANJ**

čestita

OBČANOM IN POSLOVNIM PRIJA-
TELJEM TER JIM ŽELI PRIJETNO
PRAZNOVANJE OB OBČINSKEM
PRAZNIKU

Vsem svojim poslovnim prijateljem,
zavarovancem ter drugim občanom iskreno

čestita

ZA PRAZNIK OBČINE KRANJ
ANTON ROTAR,
zastopnik Zavarovalnice Maribor,
Predstavništvo Kranj.



**KOLEKTIV
KOVINSKO
OBRTNEGA
PODJETJA
V KRANJU**

SE PRIDRUŽUJE
ČESTITKAM OBČANOV ZA
NJIHOV PRAZNIK

1. AVGUST

K E M I C N A
T O V A R N A
E X O T E R M
K R A N J



čestita

VSEM DELOVNIM
LJUEM ZA OBČINSKI
PRAZNIK 1. AVGUST
IN JIM ŽELI PRIJETNO
PRAZNOVANJE

Gozdno gospodarstvo Kranj

SE PRIDRUŽUJE ČESTITKAM
K PRAZNIKU OBČINE KRANJ

Zavarovalnica Maribor

Predstavništvo KRANJ
tel. 22-674

Priporoča svoje kvalitetne zavarovalne usluge: zavarovanje stanovanjskih hiš,
premičnin, TV, pralnih strojev; zavarovanje vseh vrst avtomobilov, gospodar-
skih poslopij, živine, nezgodna kolektivna in življenjska zavarovanja.

Na Vašo željo Vas obišče zastopnik na domu. Zahtevajte podrobne
informacije pri ZAVAROVALNICI MARIBOR, Predstavništvo v Kra-
nju, Ul. Staneta Rozmana 13, v stavbi Stan. skupnosti Zlato polje.

čestita

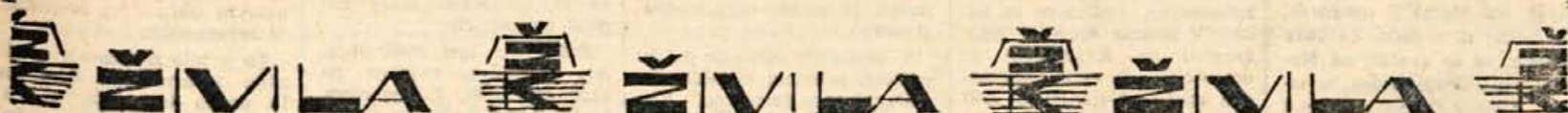
VSEM SVOJIM ZAVAROVAN-
CEM, POSLOVNIM PRIJATE-
LJEM TER DRUGIM OBČA-
NOM OBČINE KRANJ ZA
PRAZNIK 1. AVGUST

PRAZNIK OBČINE KRANJ — 1. AVGUST



ČESTITA VSEM OBČANOM ZA 1. AVGUST, OBČINSKI PRAZNIK

S SIROKO IZBIRO POTROŠNEGA BLAGA SE PRIPOROČA POTROŠNIKOM.
ZAUPAJTE NAM VASA NAROČILA, POTRUDILI SE BOMO, DA BOSTE
ZADOVOLJNI.



Delovni kolektiv

Cestnega podjetja Kranj



LESNA
INDUSTRIJA
KRANJ

IZDELUJE žagan les, ladijski pod, leseno embalažo — zaboje, eslinger rolete iz borovega lesa — plastičirane, plastične, platnene zavese na brezkončni trak — na samonavijalce — na kolesčke, drvonitke v različnih vzorcih, pred. obne stene iz drvonitke, izdelke iz drvonitke po naročilu, kakovostne kuhinjske — hotelske — servirne — radio-televizijske — male pisalne mize.

Kakovostni izdelki,
nizke cene,
in hitra dobava

KOLEKTIV
ČESTITA VSEM
DELOVNIM
LJUDEM
K OBČINSKEMU
PRAZNIKU IN JIM
ŽELI PRIJETNO
PRAZNOVANJE

čestita

OBČANOM OBČINE KRANJ
ZA OBČINSKI PRAZNIK

VSEM OBČANOM
IN DELOVNIM KOLEKTIVOM
ČESTITAMO
ZA PRAZNIK OBČINE
1. AVGUST

Obenem obveščamo cenjeno občinstvo, da je zimsko kopalnišče preurejeno tako, da ga kopalci lahko obiščejo tudi v letni sezoni.

UPRAVA ZAVODA ZA VZDRŽEVANJE SPORTNIH OBJEKTOV — KRANJ

Vsem
občanom
čestitamo
za 1. avgust
praznik občine Kranj



Živilski
kombinat

ŽITO

Ljubljana



DE PEKARNA
KRANJ

S SVOJIMI POSLOVALNICAMI
IN SKLADIŠČEM MLEVSKIH
IZDELKOV, ČESTITA VSEM
OBČANOM ZA OBČINSKI PRAZNIK
KRANJA, OBENEM PA
PRIPOROČA SVOJE KVALITETNE
IZDELKE

Delovna skupnost
PODJETJA
ZA STANOVANJSKO
IN KOMUNALNO
GOSPODARSTVO
KRANJ

Stevilke in razmišljanja ob prazniku občine Jesenice Kako daleč odmevajo jeseniški streli...?

ZELEZARSTVO V JESENISKEM KOTU JE STARO PREK 2000 LET — REKONSTRUKCIJA ZELEZARNE JE NAJVEČJA INVESTICIJA VSEH CASOV V SLOVENIJI — NI RES, DA JE REKONSTRUKCIJA KRIVA TEZAV NAJVEČJEGA JESENISKEGA KOLEKTIVA — Z DENARJEM, KI GA JESENICANI HRANIJO V BANKI, BI LAHKO KUPILI 2000 FICKOV — PRIMERJAVA PORASTA MOTORIZACIJE IN PROMETNIH NESREČ MED JESENISKO OBCINO IN SVICO...

»1. avgusta 1941. leta je jeseniška (Cankarjeva) četa doživela prvi napad, vendar Nemci pri tem napadu niso imeli sreče. V taborišču je bilo le nekaj partizanov, ostala četa pa je šla v akcijo na miniranje cestnih mostov v Moste pri Zirovnici. Akcija je delno uspela.

Ko se je četa vračala, so streli na Mežakli opozorili, da nekaj ni v redu. Za vsak primer so se vračali na Mežaklo po drugi strani, in sicer prek Obrance. Stari znanci iz tovarne: Stane Kersnik, France Potočnik, Ivan Vovk in Ciril Grintov so krepkeje stisnili puško. Njihova misel je bila: čim hitreje pomagati napadenim. Uspelo je. Nemci niso pričakovali, da bodo napadeni z druge strani. Pričeli so se umikati, imeli pa so tudi izgube. Zal sta padla tudi dva partizana — Viktor Arzenšek in Ferdo Koren. Bila sta prva partizana — kovinarja, ki sta žrtvovala svoje življenje za svobodo in obenem začrtala pot, ki jo bo moral prehoditi z mnogimi žrtvami slovenski partizan...» (Iz knjige Franca Konobljja Pod Mežaklo in Karavankami so se uprli...).

V spomin na prvi spopad jeseniških borcev z okupator-

jem je prvi avgust razglašen za občinski praznik občine Jesenice.

Pravijo, da je nekoč v dolini med Golico in Mežaklo rastle veliko jesena. Po tem drevesu naj bi tudi mesto in potok Jesenice dobil svoje ime.

Danes so Jesenice pojem za železarstvo, alpinizem in hokej. V nekem spisu o železarstvu na Kranjskem je omenjeno, da sega železarska obrt na Gorenjskem 2000 let nazaj. Gotovo pa je, da je železarstvo v naših krajih močno zaživelo za časa okupacije Rimljanov. Rimsko cesto, ki pelje skozi Jesenice, je, kakor prča spominška plošča v Ziljski dolini, po lastnem načrtu in z lastnimi sredstvi gradil Gaj Julij Cezar leta 57 pred našim štetjem.

Najstarejši datum, ki dokumentirano govori o jeseniškem železarstvu, je 24. avgust 1381., ko je grof Ortenburški izdal za svoje dežele prvi rudarski red in navodilo o obratnih delavnicah za posamezne industrije.

Železarna Jesenice daje kruh več kot polovici občanov jeseniške občine. V jeseniški občini je 27.000 prebivalcev, od tega 11.500 zaposlenih. Junija letos je bilo v železarni 6491 zaposlenih, od tega 5100 iz jeseniške občine. Vsak peti Jeseničan je torej član kolektiva železarne.

Znano je, da železarna ni v zavidnem položaju. Ing. Matevž Hafner je glede težav za bralce Glasa povedal:

»Odkar je znana njena zgodovina se je morala jeseniška železarna vedno trdo boriti za svoj obstoj in dohodke. Pod normalnimi pogoji in nameni reforme bi železarna kljub rekonstrukciji uspevala, če ne bi lani prišel udar z neupra-

vičnim visokim uvozom valjanega materiala. Zaradi neizkoriščenih kapacitet ob nezmanjšanih fiksnih stroških je železarna končala poslovno leto 1967. z milijardo S din izgube.

Začetek letošnjega leta ni bil dosti boljši. Sele konec maja so se pokazali rezultati sporazuma med železarno in predelovalno industrijo. V zadnjem času dosega kolektiv železarne dobre uspehe (junjska proizvodnja znaša 27.000 ton jekla, kar je največ v letošnjem letu), toda rezultati še niso zadovoljivi. Notranji sanacijski načrt ima naslednje naloge: količinsko povečati proizvodnjo in vrednost proizvodnje, povečati izplen in znižati proizvodne stroške.

V zunanjih odnosih pa je najtežji problem naraščajoča nelikvidnost železarne. Napačno je mišljenje, da je rekonstrukcija vzrok za nastale težave. Skoda je le, da rekonstrukcija ni bila končana lani, kot je bilo prvotno predvideno. Do sedaj je bilo v rekonstrukcijo vloženih okrog 40 milijard S din. Proizvodnjo jekla smo dvignili od 300.000 na 420.000 ton letno. Resno nas skrbi, ker namerava železnica podražiti prevoz. Tudi nameravane podražitve mazuta in električne energije železarna brez povečanja cen železarskih izdelkov ne bo prenesla. Cene železarskih izdelkov se namreč po reformi niso spreminjale. Jeseniške domače cene železarskim izdelkom so nižje kot na zahodu. Samo zahodno tržišče ima visoko carinsko zaščito, ki je znatno večja od jugoslovanske.

K rekonstrukciji dajem še naslednje podatke: zemlje in drugega materiala iz izkopov je bilo prepeljanih nad milijon m³. Zgrajenih je, ali pa gradijo gradbene objekte na več kot 80.000 m² tlorisnih površin. V betonske temelje hal in strojnih naprav je bilo vgrajeno nad 8000 ton jeklenih konstrukcij. Skupno bo postavljenih okrog 12.000 ton raznih strojnih naprav. Prva etapa rekonstrukcije bo končana 1970. leta. To je največja investicija vseh časov v Sloveniji.

Jesenice in Jeseničani v številkah

Jeseniška občina zajema 30 naselij in 16 katastrskih občin. V občini je okrog 3500 naseljenih hiš, gostota prebivalstva pa znaša 70 prebivalcev na km². Od prvega avgusta lani se je poročilo 208 parov in rodilo 390 novih občanov. V začetku leta je bilo registriranih 2333 motornih vozil, od tega 750 mopredov. Motorna kolesa so v upadanju, osebni avtomobili v porastu. V občini je 4547 voznikov motornih vozil. Zanimiva je naslednja primerjava: v zadnjih petih letih je v jeseniški občini motorizacija porastla za 78 odstotkov, v Svici pa le za 36 odstotkov. V enakem obdobju so prometne nesreče v jeseniški občini porastle za 71 odstotkov, v Svici pa jih je za 14 odstotkov manj kot pred petimi leti.

Potni list ima 9640 občanov, hranilno knjižico pa 11.540 občanov. Z denarjem, ki ga občani jeseniške občine hranijo v banki, bi lahko kupili 2000 fickov.

V občini je registriranih 3456 športnikov (brez planincev in tabornikov). Najmočnejši je hokejski klub, najmanj aktivnih članov pa ima plavalni klub. Bralci Železarnja so letos izbrali najboljši športnike za sezono 1967/68. Za najboljšega športnika je bil razglašen Ludvik Zajc (smučarski skoki), za njim pa so se uvrstili: Albin Fele (hokej), Blaž Jakopič (alpsko smučanje), Alojz Kerštajn (smučarski teki) in Pavle Dimitrov (alpinizem).

Za dežjem sonce mora priti...

»Odkar je znana njena zgodovina, se je železarna Je-

senice morala vedno boriti za svoj obstoj in dohodke...» je dejal ing. Hafner. Te besede sem ponovil zaradi primerjave z naslednjim zapisom:

»Nahajamo se v prilikah, ki zahtevajo, da spregovorimo vsem našim sodelavcem, njihovim svojcem, kraju in javnosti odkrito besedo... Delovne in obstojne prilike jeseniške industrije se slabšajo iz dneva v dan. Spremembe prihajajo tako hitro ena za drugo, da se grmadijo v močan zid zaprek za nadaljnje delo in za nadaljnji obstoj. Ni najtežji del podjetnosti proizvodnja, proizvod je treba tudi prodati. Če bodo naši proizvajalci dražji, jih iz simpatij do Jesenic ne bo nihče kupil...»

Pred nami obstaja resno vprašanje, ali bomo prisiljeni ustaviti obrate na Jesenicah in Javorniku?»

To je bilo zapisano v uvodniku tovarniškega Vestnika 15. aprila 1937. leta. In zdi se nam, da se problemi včasih ponavljajo, čeprav v drugih pogojih. Ali nismo tudi te dni slišali grožnje, da bi napovedana podražitev prevoza na železnici, mazuta in električne energije lahko pripeljala do ustavitve obratovanja nekaterih obratov in odpusta z dela večjega števila delavcev.

V preteklosti so jeseniški kovinarji vedno z močjo volje in marljivosti uspešno premagovali vse ovire. Zato ni razloga za dvom, ali bo kolektiv železarne uspel prebroditi težave, ki se kot dim ovijajo okrog železarne. Nekaj je zanesljivo: Na Jesenicah bo vedno manj dima in vedno več sonca. Za našo in bodočo generacijo.

J. Vidic

**NAGRADNA
PRODAJA
PRALNIH
STROJEV GORENJE
V SPECERIIJ
BLAD
IN MARKETU
BOHINJSKA BISTRICA**

Podjetje



Sarajevo

poslovalnica
Kranj

**obveščam
cenjene kupce**

da bo v času Gorenjskega sejma nudilo 5% popust na vseh svojih izdelkih ter takoj odobravalo kredit brez porokov in brez obveznega začetnega pologa.

DELOVNA SKUPNOST
TRGOVSKEGA PODJETJA

»ZARJA«
JESENICE

ČESTITA
OBCANOM JESENIC IN KRANJA
ZA OBCINSKI PRAZNIK,

OBIŠČITE NAS!

IN SPOROČA, DA SODELUJE NA GORENJSKEM SEJMU V KRANJU V ČASU od 2. do 13. avgusta

Razstavno
prodajni
prostori
podjetja
bodo v
I. nadstropju
Delavskega doma
— razstavišče III.

VELIKI SALON POHIŠTVA, SPECIALIZIRANI ODELKI ZA
PRODAJO TEKSTILNEGA BLAGA, ČEVLJEV IN KONFEKCIJE!

PRAZNIK OBČINE JESENICE - 1. AVGUST



SKUPŠČINA OBČINE JESENICE

Z VSEMI DRUŽBENOPOLITIČNIMI ORGANIZACIJAMI NA OBMOČJU OBČINE JESENICE ČESTITA ZA OBČINSKI PRAZNIK 1. AVGUST VSEM DELOVNIM KOLEKTIVOM IN OBČANOM IN JIM ŽELI PRIJETNO PRAZNOVANJE TEGA POMEMBNEGA PRAZNIKA

Zavarovalnica Sava

POSLOVNA ENOTA
JESENICE

čestita

VSEM ZAVAROVANECM, POSLOVNIM PRIJATELJEM IN VSEM DRUGIM OBČANOM ZA PRAZNIK OBČINE JESENICE

Poslužujte se zavarovalnih uslug, ki vam jih nudi
ZAVAROVALNICA SAVA
poslovna enota Jesenice

**OBRTNO
PODJETJE
KOMUNALNI
SERVIS
JESENICE**



SE PRIDRUŽUJE ČESTITKAM OB OBČINSKEM PRAZNIKU

ter priporoča svoje storitve: kemično čiščenje oblek, pranje perila in frizerske storitve

KOVINAR

JE
SE
NI
CE



SVOJO DEJAVNOST JE RAZŠIRIL NA IZDELAVO VARJENIH ARMATUR IN ŽICNIH TKANIN IN DRUGIH PROIZVODOV — OB SODELOVANJU IN POMOČI ŽELEZARNE JESENICE NAME-RAVAMO TO DEJAVNOST SE RAZŠIRITI

Od 1. maja t.l. podjetje posluje pod imenom KOVINAR Jesenice

OBČANOM
ZA OBČINSKI PRAZNIK
ČESTITAMO

OBRTNO
PODJETJE
**KROJ
JESENICE**

vam izdelava po meri moške in ženske obleke, plašče, kostime in lovske obleke iz prinesenega materiala. Izdelujemo tudi otroško konfekcijo.

OBENEM ČESTITAMO OBČANOM ZA OBČINSKI PRAZNIK IN SE PRIPOROČAMO

Kolektiv mesarskega podjetja JESENICE

čestita

VSEM OBČANOM ZA OBČINSKI PRAZNIK IN ŽELI VELIKO DELOVNIH USPEHOV TER SE NADALJE PRIPOROČA ZA NAKUP MESA IN MESNIH IZDELKOV V SVOJIH POSLOVALNICAH

SGP SAVA JESENICE

proizvaja visoke, nizke, industrijske športne in turistične gradnje — Prav tako podjetje gradi tudi stanovanja za trg — Interesenti za vse vrste gradenj se lahko informirajo pri podjetju, ki jim kvalitetno in po zmernih cenah zagotavlja uresničitve.

Gradnje od idejnega projekta pa do zaključka gradnje

OBENEM VSEM OBČANOM
ČESTITA
ZA OBČINSKI PRAZNIK JESENICE

Stanovanjsko podjetje Jesenice čestita

VSEM OBČANOM OBČINE JESENICE OB OBČINSKEM PRAZNIKU.

Podjetje poleg osnovne dejavnosti s svojo stransko dejavnostjo opravlja za investitorje in prodajalce stanovanj in poslovnih prostorov vsa dela v zvezi z dobavo dokumentacije, oddaje del, gradbenega nadzora in prodajo ter druga opravila po pogodbah. V servisni delavnici opravlja vsa večja in manjša kleparska, ključavničarska, instalaterska in mizarska dela.

Za naročila se priporočamo! Stanovanjsko podjetje Jesenice

TRGOVSKO PODJETJE

Delikatesa

JESENICE

želi občanom prijetno praznovanje

OBČINSKEGA PRAZNIKA

IN SE SE NADALJE PRIPOROČA ZA NAKUP V SVOJIH BOGATO ZALOŽENIH POSLOVALNICAH

Svojevrstni rekordi

Peter Schell iz Münchna, ki je pod tušem vzdržal neprekinjeno 168 ur, ni najzvirnejši niti edini svetovni rekorder svoje vrste.

V Buenos Airesu je Alberto potolkel rekord Filipinca Furuhašija, ko se je obdržal na morski površini 32 ur in 37 minut — z zvezanimi rokami in nogami.

Belgijec Johann Massis je pokazal nenavadno moč svojih zob, ki bi mu jih svoj čas zavidal še naš Matijević — junak iz Like. Z zobmi je zgrabil vrvi in jo tako močno potegnili, da je za seboj povlekel tramvaj tri metre daleč.

Indijec Herbans Singh je dosegel v Bombay rekord posebne vrste: okrog mestnega parka je hodil nepretrgoma 155 ur in 45 minut.

Nakit v stranišču

Potniki na neki železniški postaji v nekem angleškem mestu so se pritožili postajnemu načelniku, da je stranišče zamašeno. Delavci so preiskali cevi in odkrili v njih robec, v katerega so bili zaviti diamantni prstani, zaplestnice in drug nakit. Nakit je bil ukraden v bližnjem hotelu.

Začetnik

Pozno zvečer je neznanec klical policijo v Aachnu, da si je zlomil nogo in jih prosi pomoči. Policija je res prišla na označeni naslov. Našli so vlomljena vrata. Ko so vstopili, so našli na stolu 20-letnega Karla Heinza, bledega kot zid.

»So vas pretepli vlomilci?«
»O, ne,« je odgovoril Karl in se spustil v jok.

»Vlomilec sem jaz. Padel sem po stopnicah in si zlomil nogo.«

Zlom noge je bil težak. To je bila kazen za njegov prvi vlom.

BOGOMIL DEBELJAK

Izobčeni Ikarus



MEDTEM SO SE IZKRCALI TUDI POTNIKI ...



Poroka v zaporu

Poroka je mimo, mladi zakonski par pa bo odšel na poročno potovanje šele čez sedem let. Takrat se bodo odprla vrata v jetnišnici v italijanskem mestu Barcellona in v prostost bo stopil eden največjih gangsterjev, nekdanji »kralj banditov« Ezio Barbieri. Ezio se je poročil z Mario Soresino, s katero se je spoznal že leta 1952. Njegova žena je po poročnem obredu v jetniški kapeli izjavila, da je zdaj žena Barbieria in lahko prosi za pomilostitev svojega moža. Povedala je še to, da je Ezio edini zapornik v Italiji, ki sedi v zaporu 23 let, čeprav ni ubil nikogar.

Nova modna norost: BRADE

V zadnjem času je v ZDA vse več ljudi, ki si jih na uradnih sprejemih ali ob drugih svečanostih ne morejo zamisliti — brez brade. V debelih katalogih trgovskih hiš in magazinov, ki prodajajo umetne brade, si vsakdo lahko izbere model, ki mu najbolj ustreza — v določeni barvi in velikosti.

Moda umetnih brad je zajela tudi ameriško mladino. Brade nosijo v glavnem, kadar nadenejo večerno obleko.

Tako se ljudje spreminjajo v intelektualce, askete ali umetnike.

Brada je začela igrati pomembno vlogo tudi v zakonu. Stevilnim ženam je zelo všeč, če se na ulici pojavijo z možem, ki ima negovano brado, čeprav je umetna.

Kje najti ženo

Pol milijona mladeničev je brez deklet, ugotavlja angleški list The Sun in ob enem poudarja, da je veliko vprašanje, ali si bodo žene sploh lahko našli. V angleški družbi obstaja »presežek« žensk. V generaciji, ki ima 15 do 29 let pa je 134.000 moških »preveč«. V starostnem obdobju od enega do 21 leta je ta »presežek« moških še večji, saj znaša več kot 360.000 moških. Omenjeni list je tudi izračunal, da Angliji primanjkuje več kot pol milijona žensk.

The Sun je intervjuval tudi več mladeničev, ki so se vse vprek pritoževali nad ohlostjo deklet. Mnogo jih je odgovorilo, da se dekleta družijo le s tistimi, ki imajo avtomobile in lepe obleke.

Ribolov z repom

Zivali uporabljajo svoje repe pri različnih opravilih: za sedenje, skakanje, borbe, odganjanje muh itd. Kaj nenavadno pa je to, da neke vrste miši, ki živijo na otokih v Tihem oceanu, uporabljajo svoje repe celo za ribolov.

Konj, ki je živel pred 20.000 leti

Povsem ohranjenega konja so našli rudarji ob zgornjem toku severnosibirske reke Indirke. Zival je bila v globini deset metrov in je zaradi zmrznjenosti zemeljskih plasti zelo dobro ohranjen. Truplo konja, ki o njem sodijo, da je živel pred 20.000 do pred 30.000 leti, so prepekljali v posebnem omotu v Jakutsk na preiskavo.

Miha Klinar: Mesta, ceste

Domov

III. DEL

Je bilo tudi njeni materi tako, ko je svoj dom in odhajala v svet za svojo usodo. Na to misli Stefi, ko se poslavlja od Slavkovi. In ta misel, na katero ni še nikoli spremijla.

Ko se čez nekaj ur peljeta proti Bači in v polnoč, oče predlaga, da bi se ustavila v Rozikinega ženina Andreja.

»Pa dajva, če ste utrujeni,« pravi Stefi, ljevala dolgo pot proti Kobaridu in Borjoni. »Ne, nisem utrujen. Kar tako sem mislil konja. Tu je pot položeno nagnjena navzdol. V koristni dolini je hladno, kakor da se ki šumi pod potjo proti Bači in Soči.

In res je pri Luciji noč toplejša in zvezdami. Toda potem se začne pot le počasi vleče in se celo večkrat ustavi. opazita. Oče razpreda svoje načrte o trgovski ureditvi že prihodnje dni.

»Denarja nam sedaj ne primanjkuje,« postavi na noge. Bogve kakšna leta nas Slavkovo šolanje bo trajalo dolgo. Zato desetletje naprej!«

Ob tem pogovoru Stefi občuti vnovič dobroto.

O, takih očetov je malo, ki bi skrbeli razmišlja Stefi, ki je bila očetove dobrote in ki je je deležen sedaj tudi Slavko. Zato breme za Slavkovo šolanje na očetovih plečih redno služiti tudi sama. Oče ji je priskrbel obrt. Zato ne sme odlašati. Toda ta trgovski marveč bo last vse družine. Ona jo bo delala, z dobičkom pa bodo razpolagali vsi.

Tako pripoveduje očetu. Toda oče pravi misliti. Marija se bo poročila, Rozika tudi. zasidrana v svoje delo in domačo gradnjo preromati tako težke zakonske poti kakor Doma bosta delala le Jakob in Anton. Oba in se mimogrede lotila še kakega drugega



Moste nekdanj in danes

(Nadaljevanje)

Naj omenim še gradnjo gasilskega doma, ki so ga delali Moščani in Žejčani — ne samo kmetje — s prostovoljnimi delom 1929, in 1930. leta. Kupili so tudi brizgalno in voz. Ob ustanovitvi je imelo PGD Moste 40 članov. Član je bil lahko vsak fant, prost vojaščin, in moški do 50. leta starosti, ne glede na to, ali je bil kmet ali delavec. Vsako leto so priredili vrtno veselico tisto nedeljo pred pustno pa tombolo klobas. Tradicija se je obdržala do danes.

Bajtarji in delavci — Večji delavci so imeli na svoji zemlji blizu doma ali na drugi zemlji v vasi lesene hiše — bajte. Največje kmetije so imele tudi dve ali več takih bajt. V njih so živeli ljudje, ki so jim pomagali pri delu na kmetiji to so bili bajtarji. Nekateri od njih so prebivali tudi v gospodarski hiši, v kakšnem kletnem prostoru, tam, kjer drugi niso hoteli stanovati.

Bajtarji so delali za hrano in denar. Ker so imeli stanovanje pri kmetu, so bili prisiljeni najprej delati pri

njem; drugam so smeli šele potem, ko mu je dela zmanjkalo. Seveda so morali najprej odslužiti za stanovanje, šele potem je prišla na vrsto hrana in drugo. Posebno hudo je bilo pozimi, ko ni bilo dela na polju, denarja pa so čez leto premalo zaslužili, da bi lahko vsaj skromno živeli. Vedno so bili slabo oblečeni.

Nekaterim bajtarjem se je posrečilo, da so dobili v najem košček zemlje in da so lahko imeli kozo. Vendar so kozo imeli tudi taki, ki niso imeli zemlje. Kozja je po starem pravilu bajtarska krava. Čeprav ni dajala ne vem koliko mleka, nekaj pa ga je vendarle; vsaj toliko, da so imeli za najnujnejšo potrebo. Za kozo so bajtarji pokosili meje, če so jim lastniki dovolili, kakšne ozare ipd. Pashi so jih tudi po robovih gozdov, za steljo pa so poletji napleli bivje. Bivje so pleli same za malico, več jim gospodar ni dal. Za zimo so pripravili za kozo večje; leskoveje, robidovje in drugo z listjem vred. Kozo so to pozimi posušeno rade jedle.

Pozimi so se ženske ukvarjale z domačo obrtjo; pletle so kite iz slame, ki so jo poleti pripravile, nekatere pa so pomagale delati krtače. Zaslužek je bil majhen, toliko, da so životarili najprej. Kateremu od bajtarjev se je celo posrečilo, da je pozno jeseni ali spomladi pomagal cestarjem na cesti posipavati in je tako nekaj zaslužil. Nekateri so spet pomagali — če pozimi ni bilo snega — sejati pesek v gramoznih jamah.

Nekateri bajtarji so imeli tudi precej otrok, kar je revščino še povečalo. Otrok je v rani mladosti veliko pomrlo, ker niso imeli prave nege in hrane. Bilo je tudi tako, da sta imela dva otroka iste čevlje. Šele, ko je prvi prišel iz šole, je drugi tekel k popoldanskemu pouku.

Za drva so nabirali suhe veje, polovili so tudi les za vodo, največkrat pa so sproti hodili v gozd po drva.

Bajtarji so se morali vsakih 9 let seliti. Če bi bili 10 let v občini bi dobili občinsko pravico in zato so jih pravočasno odselili, da ne bi živeli na občinske stroške. Tako so ostali še vedno »last« tiste občine, v kateri

so se rodili. Kmet je moral po nekem nenapisanem pravilu bajtarja šest tednov prej opozoriti, da se bo moral odseliti. Selili so se spomladi in jeseni: spomladi v sv. Juriju, jeseni v sv. Mihaelu.

Takšno stanje za bajtarje je bilo pred prvo svetovno vojno in kmalu po njej. Z razvojem industrije pa se je življenje tudi za bajtarje izboljšalo. Iz bajtarjev je nastal v vasi nov sloj — delavci.

Pred prvo svetovno vojno delavcev v Mostah skorajda niso poznali. Le nekaj delavcev je hodilo v Kamnik (9 kilometrov peš), kjer so kopal jarek za Mlinščico. Po vojni pa se je razmahnila industrija na Količevem, na Duplici, na Petrovem in drugje. Počasi so nastajale velike delavnice, podjetja, tovarne; takrat so bile še last privatnikov. Ljudje, ki prej niso imeli prave zaposlitve, so radi hodili delat, saj je bil tam reden zaslužek, čeprav ne posebno velik. In ne samo bajtarji; delati so začeli tudi tisti s kmetov, ki so bili doma odveč, ki jih delo na kmetiji ni potrebovalo, kruha pa tudi ni bilo za vse.

V začetku so hodili na delo večinoma peš, pozneje pa so vedno bolj kupovali kolesa. Moste so oddaljene od Perovega 6 km, od Duplice 4 km, od Domžal 7 km, od Mengša 3 km. Vse tovarne so torej v bližini Most in zato je razumljivo, da je bilo delavcev v tej vasi vedno več.

Branjevci — Že pred prvo svetovno vojno in tudi po njej je bilo v Mostah več ljudi, ki so nosili razno blago na trg. S tem so nekaj zaslužili in tako lažje živeli. Največkrat so pokupili in prodajali tuje stvari, saj svojih niso imeli.

V Mostah je živela ženska, ki je pri ljudeh nakupila jajca, golobe, kokoši, piščance in drugo, potem pa je vse to naslednji dan peljala v Ljubljano (18 km). Vse je naložila na lesena kolca, ki so imela velika kolesa. Vstala je s svitom, da je bila že pravi čas na trgu. Za pot je potrebovala okrog 4 ure. V Ljubljano je hodila navadno vsako soboto, domov pa se je vračala šele pozno popoldne.

Ivan Slivec
(Naprej prihodnjič)

razcestja

na

148

fi prvič zapuščala

silila, jo še dolgo

zvezde že nagibajo

potrkala pri bratu

av bi raje nada-

ravi oče in požene

konj lahko teče.

ad dviga iz reke,

večje in bogatejši

vzpenjati in konj

kdaj tega niti ne

ki jo mora Stefi

oče. »Treba se je

rajo v prihodnosti?

ba misliti za celo

očetovo skrb in

ar za dva rodova,

tolikokrat deležna

»Nekaj mi pravi, da bo prihodnost lepša in boljša kakor preteklost, govori oče in pozablja priganjati konja. Šele svit ju opozori, da je konj med potjo več počival kakor vlekel, onadva pa sta še vedno na poti nekje pod Kobaridom.

»Kako hitro je minila noč,« pravi Stefi.

»Hitro. In prav nič nisem zaspan,« se čudi oče in rahlo ošvrkne konja.

Ura je že okrog sedme zjutraj, ko vozita skozi Kobarid. Tedaj pa nekdo zgrabi konja za uzdo in ga ustavi.

Kmet Kragulj je. Le kaj neki dela tu? In zakaj je segel po uzdi in ustavljal konja?

»Boš prisedel?« ga povabi oče, ne meneč se za zlo, ki ga je Kragulj že prizadejal njemu in drugim.

»Ne,« ga Kragulj ošine sovražno. »Tja poglej! Ujeli so dezertarja, ki sta spravila moja sinova iz varnega zaledja na Piavo. Le dobro poglej, Uršič! Tvoj sin je!«

»Anton?« zmrazijo najprej starega Uršiča.

Tudi Stefi prvi hip pomisli na brata Antona, ko zagleda skupino žandarjev in dvoje zvezanih jetnikov, s hrbtom obrnjenih proti steni.

»Tvoj boljševik je! Tvoj Jakob!«

»Jakob?« zastane očetu dih, da prebledi.

»Zares, Jakob je,« zadržati tudi Stefi.

»On in tistile Kranjec sta ščuvala k upor, potem pa pobegnili! Onadva sta spravila moja sinova na fronto! Za kazen so ju poslali, ker sta bila s tvojim dezertarjem predobra! Dobrota je sirotal! Zato se ne splača biti dober! Tako sem ju vselej učil in jima dopovedoval, naj bo človek dober samo do sebe, ali pa bo zaradi dobrote do drugih izdan in trpel!«

Tako govori stari Kragulj, boleče prizadet že od dne, ko sta mu pisala sinova, da morata zaradi pobege Uršičevega dezertarja in nekega Kranjca na fronto.

»Pa bi jima ne bilo treba! In tudi tvoj bi ne bil sedaj v verigah, ko bi ostal tam dol pri Ljubljani. Zdaj pa bo prišel pred naglo sodišče! A kaj ga čaka tam, sam veš! Zaslužil je! Toda moja sinova? Moja sinova sta brez krivde! Brez krivde sta, pa sta morala na fronto, na Piavo...«

»Jakob?« strmi Uršič proti steni, ob kateri stojita zvezana in zastražena jetnika, Stefi pa stopi z voza in se skuša približati nesrečnemu bratu, o katerem se ne ve, da je bil s človekom ob njegovi strani pobegnil iz taborišča in se napotil proti domu, kjer so ga zgrabili žandarji pred samimi domačimi vrati. Še vedno ne more verjeti, da bi bil zares Jakob. Šele, ko se približa, ga spozna.

»Jakob, moj nesrečni brat,« zaihti. »O, oče, oče, Jakob, Jakob je...«

Jakob se za trenutek obrne in zagleda Stefi, a takoj nato očeta.

»Stefi, oče...« vzkligne, kakor da bi jima rad zaklical v slovo, a mu udarec s puškinim kopitom zaduši glas.

»Ne bijte mojega sina! Pride čas, ko boste plačali krvavo ceno,« bi stari Uršič rad vzkliknil, toda njegove ustnice se samo premikajo in spreminjajo glasove v nerazumljivo mrmljanje. Nenadejano in grozljivo srečanje s svojim prvim sinom, s svojim najstarejšim otrokom, ki naj bi nadaljeval Uršičev rod, ga je ohromelo in zviljo v krč, podoben, kakor bi ga zadelo božje.

Pa je samo krč, ki le počasi popušča. Toda dan, večeraj še tako svetel v njegovih očetovskih očeh, je zdaj siv in otopel. Ve, da Jakobu ne bodo prizanašali; ustrelili ga bodo...

7
Ti, zadnji septembrski dnevi se za Uršičeve utapljuje v žalosti in grozljivem pričakovanju trenutka, ko jim bo stari pismonoša prinesel črno novico o Jakobovi obsodbi na smrt in ustrelitvi. Novica jih ne bo presenetila, saj vedo, kakšni so cesarski zakoni do vojaških ubežnikov. Strogi in neusmiljeni so in Jakobovo usodo bi mogel spremeniti le čudež ali pa, da bi bilo ta hip konec vojne in konec starega habsburškega cesarstva.

Tega pa ne bo še tako kmalu, čeprav gre zadnje čase cesarski vojski vse po zlu in so v ponedeljek, dan po svetem Mihaelu, prinesli časopisi novico, da je Bolgarija položila orožje pred antanto in bila tako tudi »uradno« premagana.

Ta novica o porazu na balkanski fronti, ki napoveduje polom, kakršnega Habsburžani v svoji večstoletni zgodovini še niso doživeli, pa se Uršičevih komajda dotakne. Le Rozika nekoliko bolj razmišlja o njej, njeno upanje v »čudeže«, ki bo zbrisal s sveta staro, v teh mesecih v Rozikini duši tako resnično zasovraženo cesarstvo, ki ne bo umorilo samo brata Jakoba, marveč že od maja streže po življenju tudi bratu Antonu, Stivcu, a predvsem njenemu ženinu Andreju, pa postaja trdnješe.

»Zdaj bo cesarstva konec! Mora ga biti konec!« ponavlja, toda njene besede se ne dotaknejo ne očeta ne matere, ki od dne, ko je Jakoba doletela nesreča, vidno hujšata in hirata, kakor da ju je minila sleherna volja do življenja.

»Ko bi mogla, bi se pustila ubiti namesto Jakoba,« vzdihuje mama.

»Tudi jaz... tudi jaz bi stopil namesto njega pred zid,« se očetu trgajo besede iz duše, potrte do brezupa.

»Kaj ti, jaz, jaz naj bi umrla,« se v babici, očetovi materi, zgane materinski čut do edinega sina, ki ji pomeni prav toliko, kakor pomeni sinu in snahi Jakob. Niti pomisli si ne upa, da bi njen osiveli sin, oče petih otrok, res stopil pred vojaške sodnike in se jim ponudil, naj bi ustrelili njega namesto Jakoba. »Mene pošljite pred tisto krvavo rihto, če že ne more služiti cesarju brez ubijanja,« bi se starka rada žrtvovala za svojega sina in za svojega vnuka, čeprav ve prav tako, kakor vesta snaha in sin, da je to nemogoče in da bo moral Jakob umreti pod streli sam.

»Zakaj bi obupavali?« bi Rozika rada tolažila starše in babico. »Jakob je še vedno živ in bo živ, dokler ga ne bodo postavili pred sodišče. Do takrat pa se lahko še marsikaj zgodi.«

Poglejmo v Beneško Slovenijo!

(Konec)

Naše potovanje po slovenski Benečiji gre h kraju. Bilo je sveda dosti prekratko — le bežne vtise smo si ohranili v srcih; kajti za kako temeljitejšo pisanje bi morali dlje časa živeti med rojaki, ki so že čez sto let ločeni od nas ne le z državno mejo pač pa tudi z nezaupljivostjo stoletne tuje nacionalne nestrpnosti. Pa vendarle, vsemu navkljub — slovenska beseda v gorskih vasicah okrog Kanina in Matajurja le še ni utihnila . . .

S to tolažečo misljo v srcih bomo danes vzeli slovo od Beneške Slovenije. Kajti ostala nam je tokrat le še pot ob Nadiži navzgor do Robiča, mejnega prehoda med Jugoslavijo in Italijo.

STARE PRAVICE

Od Sempetra Slovenov ubere cesta ob Nadiži strogo severno smer. Lepa in rodovitna je dolina ob Nadiži, tej čudni gorski reki: prve vode dobi na naši, jugoslovanski strani, teče nato dlje časa po Breginjščini, usmerjena proti Soči, a se iznenada pri Robiču obrne in steče proti jugu, kot bi hotela sleherni dan ponesti naš pozdrav rojakom onstran nesrečnih meja.

Največja znamenitost Nadiške doline je vsekakor Landarska jama. Preden pa kaj več spregovorimo o njej, se moramo seznaniti s stariimi pravicami navezanimi prav na Landar.

Beneški Slovenci so bili dolga stoletja podložni fevdalnemu redu — njihovi pravni gospodarji so bila mesta, opatiije ali graščaki, ki so imeli v rokah tudi vse sodne pravice.

Vendar pa vse to fevdalno sodstvo ni prav nič oviralo domačih mirovnih sodišč, ki so bila sestavljena iz mnogih manjših sodsenj. Kakor tudi drugi Slovenci, tako tudi beneški rojaki niso pozna-

li velikih občin, pač pa le male soseske, sosednje ali srenje. Očitno je, da so bile te soseske že zaradi svoje majhnosti naslednice nekdanjih staroslovanskih zadrug.

V zbor soseske so prihajali vsi možje, ki so bili družinski poglavarji in hkrati hišni gospodarji. Na čelu soseske je bil župan, ki je nosil kot znamenje svoje oblasti palico (ne meč ali sulico kot pri Nemcih!). Na srenjske posvete so prihajali možje na znamenje zvona ali pa jih je sklical poseben obhodnik. Potem so razpravljali o vseh zadevah, ki so bile pereče za sosesko; o pašnikih in njih mejah, o javnih poteh, preprih med sosedji, o odlokih gosposke, desetinah in drugih dajatvah, o duhovnikih, njih bivališču in vzdrževanju, o popraviljanju cerkva idr.

Pri glasovanju je odločala večina. Prisotni pisar je napravil kratek zapisnik; če pa pisarja ni bilo, je vaški obhodnik v palico zarezal števil glasov. To palico so imenovali roš ali rovaš. Na posvetih srenjskih mož so morali tudi cerkveni ključarji podajati račune o dohodkih in izdatkih. Če je bilo kaj prebitka, so tega porabili za olepšanje cerkve ali pa za zboljšavo poti v soseski.

Župana so v srenjah volili vsako leto z večino glasov. Ker so voljeni župani dejansko uživali ljudsko zaupanje in bili takorekoč glasniki javnega mnjenja, so jih tudi gosposke cenile in upoštevale. Celo nekaterih davkov so bili župani oproščeni v času svojega mandata.

Vse soseske ene fare so tvorile veliko županijo. Župani iz sosesk so izvolili iz svojih vrst velikega župana, ki je vodil zborovanja pri velikih kamenitih mizah pod starimi lipami. Zaradi podobnosti teh miz s kamenitimi klopmi, so zborovanja kar na kratko poimenovali »banke.« Tako za primer naveščem landarsko banko, ki je

družila 21 sosesk nadiške doline in mjersinsko banko, ki je družila 15 sosesk sovodnjske doline (ob Aborni, Kozici in Arbeci).

Sedež landarske banke je bil v Bjačah pod Landarsko jamo, mjersinska pa je stolovala v Gorenji Mjersi, vzhodno od Sempetra Slovenov. Naloga obeh bank je bila predvsem ta, da so branili svoje stare privilegije nasproti beneški vladi. Izvrševali pa so tudi manjše sodstvo. Imeli so celo svoje ječe, za manjše prestopke pa klade in trlice, v katere so hudo delce za krajši ali daljši čas zapirali.

Zgodovinar dr. Anton Podrecca (1804-1870) pravi, da sta bili tidve sodolinji (Nadiška in Sovodnjska) s svojimi bankami prvotni avtonomni državi v državi. — To je trajalo vse do leta 1797, ko je Avstrija prvič okupirala te kraje. —

A stopimo sedaj iz zgodovine spet na trdna tla današnje resničnosti.

KRALJICA VIDA

Prva večja vas ob Nadiži, ki smo jo zagledali po slovesu iz Sempetra Slovenov, so male Bjače (Biacio). Od tu ali pa iz bližnjega Tarčeta (Tarçetto) nas vodi pot v hrib na zahodni strani doline. Najprej pridemo v vas Landar (L'Antro), ki ima ime po bližnji jami (ital. l'antro pomeni jama).

Po strmih stopnicah, menda jih je natanko 115, se vzpenjamo proti nenavadni cerkvi, vzidani v naravno jamo. Imenuje se sv. Ivan v čele — ali pa kar sv. Ivanac. Jama ni kraškega izvora kot so naše tudi kakih kapnikov ni v njej. So pa dokazi, da so se v to jamo že od nekdanj zatekali ljudje, če je pretiila nevarnost. Furlanski zgodovinarji so tej jami rekli kar »trdnjava Slovencev« (la fortezza degli Slavi).

Mnogo legend in pripovedk kroži o skrivnostni Landar-

ski jami. Eno od teh, četudi napisana z dokajšnjo poetsko licenco, kar zdajle povejmo:

Slovenski pesnik Anton Askerc je ljudsko izročilo o hunskem kralju Atili in slovenski kraljici Vidi zilil v lepo pripovedno pesem. V njej govori o Atili, ki je pridrl tudi v doline slovenske Benečije: »Prehodil že dosti sem sveta, pokoril ga s svojim mečem, krasnejše dežele nego je ta ni, bogme, to vam rečem! — In ker je lepa, moja zato ta zemljica bodi slovenska, dobiti je pač ne bo preteško, kraljica ji samo je — ženskala«

Divjali so nato Huni po vaseh in morili može in otroke, ženske pa vlekli kot sužnje v svoje šotore. »Hun vlada ob Nadiži bistrj povsod, ni varnega več pred njim zida. Kje vojski domačji je trdni kot? Kje, zdaj si, kraljica Vida? — Pod Krasom, kjer stena skalna zija, kjer širj se Landarska jama, tam vojska kraljčina tabor ima, tam našla skrovišče je sama. — Pred jamo je prijahal Atilov sel in zahteval predajo kraljčine vojske. Sicer jih bodo Huni oblegali toliko časa, dokler ne bo Vida in njena vojska od gladu umrla. Pa je hrabra kraljica odgovorila: »Gladu in pesjanov se jaz ne bojim! Tu vzemj za dar si meh žita, k rojakom povrni se hitro z njim, če vojska še vaša ni sita! — Čuj, kolikor zrn ta-le hranj meh, vreč žita še toliko ima-



Landarska jama

mo — po tajnih donašajo nam ga poteh, nikdar se vam mi ne udamo!«

Pripovedka pravi, da je Atila kraljki verjel in je zato opustil misel na obleganje: »Benečiji lepi on da slovo ter z dolgim nosom odide.«

Ko pa je Vida potem hotela speči kruh, se ji je zmrščilo mlado lice: » . . . odnesel bil Atilov ogleduh poslednji je mernik pšenice . . .«

LANDARSKA JAMA

Omenili smo že, da je ta jama hkrati tudi cerkva posvečena Ivanu Krstitelju.

Stene in strop, to je živa skala, le spredaj je zidana stena z okencem, ki daje edino svetlobo. Klopi v tej stari božjepotni cerkvi ni, ljudje kleče na trdih kamenitih tleh — taka je navada slovenskih Benečanov že od nekdanj . . . Naj povem še mere te čudne votlinske cerkve: po dolgem 16 m, po čez 10 m, višina pa ji je 14 m.

Starost cerkvice v Landarski jami ni natanko izpričana. V kamnite stopnice, ki vodijo iz doline v hrib, je vklesana letnica 1007. V cerkvi sami pa je mojster Andrej iz Loke poleg svojega imena napisal še letnico 1477. Ali so takrat cerkvi kaj popravljali ali le poslikovali? Zanimivost, ki jo domačini še zdaj radi pokažejo obiskovalcem jame, je stara krušna peč in vdolbina za mletje pšenice. Pa tudi kriptita je v cerkvi. Pod kamenito ploščo leže kosti nekega učitelja Feliksa. Tako govori vklesan latinski napis.

Zgodovina pa ve tudi povedati, da je bil prav v Landarski jami zaprt čednjski vojvoda Pemmo, ki so ga bili pragnoli z langobardskega prestola.

Z mešanimi občutki, trpkimi in vzpodbudnimi, nadaljujemo pot ob Nadiži navzgor. Ob Nadiži, tako bistrj in sinji, kot je Soča v sosednji dolini. Vsaka od njiju je rodila svojega poeta: Soča Simona Gregorčiča, Nadiža Ivana Trinka.

Brišče, Podbonesk, Lož, Stupica — sama imena, ki jim niti pošljančena oblika, ni mogla vzeti slovenskega značaja. Ciste vase ob poti, prijazni pozdravi ljudi izpred hiš — je to pravo slovo ali le »nasvidenje«?

Tako je tudi s temi zapisi: ali naj se poslovimo in ne pišemo več o daljni, izgubljeni »slovenski Benečiji, ali pa naj se še kdaj vrnemo v misli o njej?

Saj nismo še skoraj nič povedali o Terskih Slovencih, ki žive visoko v hribih okrog Viskorše, o najbolj zapadni slovenski vasi Breg, severno od Tarčenta. Nismo še nič kramljali o krivopeljah, teh beneškoslovenskih žalik-ženah. Nič nismo povedali o ekonomski situaciji naših rojakov onkraj meja. Nič nismo še govorili o vplivu naših Bričev na govorico starogorskih in idrijskih sodsedov onstran meja, pravkar ko nismo govorili o vplivu bovske slovensčine na jezik domačinov ob Nadiži. Prehitro smo preleteli tudi Režijo, ko bi vendar morali obiskati sleherni tamkajšnjo gorsko vasico in da bi še enkrat slišali ponosen stavek v arhaični rezijski slovensčini: »My sümö Láiške, my sümö Slovinske, Rozojánuvil!«

Zato sedaj ne moremo reči drugega, kot: na svidenje, Beneška Slovenija!

Črtomir Zorec

Pulj 1968 — festival jugoslovanskega filma

Odsev današnjega dne

V Pulju je vse pravzaprav tako kot je bilo pred leti. Kdove koliko ljudi, ki sodijo v svet jugoslovanskega filma, je tu, in kdove koliko je tistih, ki spremljajo festival izza kulis, izza velikega filmskega platna v areni. Spremljati festival, čeprav nacionalne kinematografije, je naporen posel, posebej naporen za tistega, ki spremlja prav vse prireditve. Pravijo, da so turistične sobe v Pulju zasedene predvsem v času festivala. Nekateri so prišli gledat filme, drugi se udeležujejo zgolj sprejemov in družabnih večerov, tretji se pogovarjajo o filmih in sklepajo pogodbe, mnogo pa je tudi takih, ki živo spremljajo festival v njegovem celotnem utripu. Kljub vsej spektakularnosti, ki si jo je navzela »Pula« v času festivala, predvsem po festivalih širom po svetu, pa vseeno ostaja zgolj festival pregled najboljših stvaritev v jugoslovanski kinematografiji, kakršen se ponuja spremljevalcu jugoslovanskega filma zgolj enkrat na leto.

Čeprav sem našel v svojem novinarskem predalu marsikatero povabilo na najrazličnejše sprejeme, cel kup različnega materiala o filmih, slik, prospektov, publikacij najrazličnejših problemov, ducentstkih hiš in biltenov, je med vsemi pritegnil pozornost prospekt Dunav filma, ki opozarja na projekcijo Djordjevičevega filma *Poldne*. Puriša Djordjevič, ki se je pojavil v jugoslovanskem filmu pred leti z nekaterimi filmi, segajočimi v polpreteklost, v čas NOB in prvih dni osvoboditve, je imel posebno čast, da s svojim novim filmom prvi seže v konkurenčni tok festivalskih nagrad. Po otvornitvenih ceremonijah in dolžnostih organizatorja in Antona Martija, ki je režiral otvoritveno svečanost, se je pojavila na platnu »glava« filma *Poldne*.

S svojim najnovejšim filmom Djordjevič končuje svojo trilogijo, ki jo je začel s *Snom* in nadaljeval z *Jutrom*. *S Poldnevom* prinaša Djordjevič v to svojo trilogijo manj sonca, kot ga sicer prinaša sončno opoldne. Res je, marsikatero resnico spoznamo o času (letu 1948), resoluciji Informbiroja in ljudeh, ki so jih zajeli tedanji burni dogodki. Kljub vsemu pa je presenečenje ob pogumnosti, opredeljevanjem za poetičen, umetniško principien odnos do junakov, dogodkov, ki jih obravnava, zgolj ponovitev že videne, doživeta la-

ni in predlanskim ob Djordjevičevih filmih, *Jutro*, ki se vseskozi ponuja v primerjavo s *Poldnevom*, je imelo marsikaj, kar bi v zadnjem Djordjevičevem filmu težko našli. Predvsem je avtor *Poldneva* zanemaril ljudi, svoje junake, ki so se znašli sredi neumljenega poveljnega časa, nenadnih preobratov in skrajnih diferenciacij. Likji so neizdelani, ritem filmu pada, lani še avantgarden pristop k obravnavi snovi, se spremeni v običajno filmsko pripoved, raznorodno in prepleteno s kadri, ki filmu niso v nikakršno korist.

Premalo prostora je, da bi lahko nadrobno analiziral posamezne filme, ki se pojavljajo v areni. Djordjevič je sledil Krešo Golik s filmom *Imam dve mami in dva očeta*. Golik pripoveduje zgodbo, z velikim dodatkom sentimenta, preračunljivosti in konvencionalnega filmskega izraza. Otroci, ki so se znašli v povsem sociološki situaciji, med dvema ločenima zakoncema, so Goliku težiče filma *Zasluga*, da film ni zunanaj današnjega časa, da je ohranil vsaj del vrednosti, gre Mirjami Tušek, ki je pred leti napisala roman, po katerem je Golik film posnel.

Golik je sledil Kokan Rakonjac. V areni se je znašel s filmom *Pred resnico*. Scenarij za film je napisal Branimir Šćepanović. No, tako režiserju kot scenaristu gre

zasluga, da sta ideološko polemizirala, razpravljala o času, ki nosi s seboj neizbrisne sledi težke preteklosti zadnje vojne. Če bi sodili po filmskem izrazu sodi Rakonjac v šolo simbolistov polpreteklega filmskega obdobja. Šćepanović pa v čas analitično-symbolistične drame XX. stoletja.

V nedeljo zvečer se je znašel v areni s svojim filmom *Zivojin Pavlovič*, z nagradami in že dobljenimi priznanji. Njemu je sledil Hadžić s *Tremi urami za ljubezen*. Pavlovičev film *Ko bom mrtev in bel* se je Hadžiću postavil po robu z živo prizadetostjo, z naturalizmom, ki je značilen samo zanj v jugoslovanskem filmu. Hadžić je v areni pripeljal služkinjo, ki se izgubi v velikem svetu velikega mesta. Razlika je bila preočita. Hadžić sledi z veliko zamudo vlaku francoskega novega vala in Godardu, Pavlovič se opredeljuje za pripoved, izsek iz življenja, podkrepljenim z njegovim odnosom do problemov današnjega časa, tistega, ki vodi ljudi leta 1968 do vrste tragičnih križišč. Pavlovičevega junaka Džimi Barko srečamo v tesnobi, ki se je sam ne zaveda. Džimi Barka je sklop usode, je personifikacija usode, kot so to tudi antični junaki v delih velikih dramskih piscev. Vendar usoda ni določena od Boga, pogojena je z okoljem, v katerem sodi Džimi Barka, s stvarnostjo, današnjostjo in kruto resničnostjo, ki ga pripelje do tragične smrti. Hadžić pa je ostal v krogu malomeščanskega okolja, v katerem je postavil svojo služkinjo, nosilko in predstavnicu vsega, s čimer se srečujejo mladi ljudje v današnjem času. Napaka je bila že v takšnem izhodišču. Trud, da bi se znašel v vizuelni pripovedi, ki je seveda predvsem domena filma in ne gledališča, odkoder Hadžić izhaja, se je avtorju *Treh ur za ljubezen* ponesrečil.

V sobi, kjer so shranjeni filmi, ki jih je izbrala žirija pod predsedstvom Aca Šopova, čaka še deset filmov. Dolej je Džimi Barka tisti, ki je stopil pred desetstotoglavo množico v areni, najbolj živ, najbolj današnji in presunljiv, o tistih, ki bodo prinesli v areni nove odtenke današnjega dne, dne, ki ga živimo, pa bomo še poročali. Dolej smo se srečavali predvsem z junaki, ki živijo danes. To pa je, poleg Pavlovičevega filma in Djordjevičevega neuspelega poskusa povedati nekaj novega, mimo deklarativnih stališč in skoraj sladkobnega prikazovanja politične situacije, ki je pustila v ljudeh marsikatero življenjsko sled, tudi edino resnično presenečenje festivala.

-BOZO SPRAJC

PIKNIK 1968

Skofja Loka je nedvomno eno izmed tistih čudovito lepih slovenskih mest, ki ohranjajo mir v dušah, ponos v srcih, ki iz pradavna kažejo pot v bodočnost. Ta slikovita naselbina med Alpami in Krasom, na Sorškem polju, je že od fevdalstva sem pomembno stikališče gospodarskih in kulturnih vrelcev, sopotij bližnjih in daljnih sosednjih dežel.

To je pravo slovensko mesto!

Tradicija je ostala, pričujoča je danes in prav bo, če tudi jutri ne bo drugače... Letošnji — XIII. IZSELJENSKI PIKNIK je privabil od blizu in daleč mlado in staro; delavci in študentje, kmetje in tisti, ki vrtinčijo prah za pridobljenimi avtomobili nespretnim pešcem naravnost v obraz, da so beli kot tisti delavci, ki so sami postavili delavsko samoupravljajenje — stavbo, ki njih same vselej pokoplje pod sabo! Vse je hitelo v Skofjo Loko. Zbirališče rojakov, pozdravni govori, razstava Groharjeve slikarske kolonije, ogled muzeja, kulturni program in še in še — vse prehaja iz enega v drugo — lepo, če ne bi bilo nečesa, kar moti, kar celo zelo moti!

Pride zamudnik popoldne v mesto, na poti proti loškemu gradu pa mu sicer prijazno, a za naše socialistične razmere kar preveč energično dekle — zaslavi pot: — »Prosim — 5 din; vstopnina, značka...!« Clovek ne ve, kaj bi — za tak denar mora dve polni uri temeljito in pošteno delati (!), ne more kar takole razmetavati, v še bolj mučno razpoloženje pa ga pahne njen tovariš: — »Ima vrlo dobar program; bogme — kaj res?!« Državljan se je preplašen ozrl okrog sebe, ker — kaj se vé, v bližini je lahko še kakšen Kitajec, Arabec ali Turek in bi mu trda predla! Tako kot je nedavno prej »nekdo« storil vse, da bi prešernoslovca na njegovem rednem dopoldanskem sprehodu na Rožniku — s prav južnjaško temperamentnostjo za davil, da — ANTONA SLODNJAKA!!! Naj v Sloveniji slovenski Slovenci za osebno varnost nosijo odprte »pipce« v žepu? Kdo bi vedel — je to bolj tragično kot komično, ali obratno — dejstva pa so takšna...

Težko je iskati krivce za takšne nastajajoče nemožne možnosti, gotovo pa tega ni zakrivil Trubar, ne Vodnik, niti Prešeren, Levstik, Cankar, niti Balantič, niti Kajuh itd. — ob privzemanju neslovenskosti tu in tam in povsod, terja od človeka pomisel — kaj naj si Slovenci predstavljamo in kaj naj si vsi ostali, ki slučajno niso turškega porekla — predstavljajo?!

Nujno je — ne pozabiti, da so za to zemljo, ki nam ohranja življenje, za ta jezik, ki nas enakovredne ramo ob rami postavlja k ostalim narodom — ne pozabiti, za to SVOBODO — pohabljeni, potlačeni naši dragi — zavedno izkrivljali: — SLOVENCİ, ljudje torej, ki so ljubili — ne zgolj sebe, kot se nam vsak hip obeta vseokrog neka utvarna »nova bodočnost« — žrtvovali so se za socializem, ki ga mi vsled svoje samopašnosti neodgovorno izkrivljamo v p-r-i-d-o-b-i-t-i-z-e-m brez najmanjšega posluha do enakovrednosti sočloveka!

Današnji človek v svojem samoutopnem koristolovstvu pozablja na tragično dejstvo, da kljub materialnim ugodnostim, ki jih sôgradi, s surovo in brutalno realnostjo obenem razbija mladini poslednji ideali življenja, potem pa se »vzvišeno« čudi — huliganstvu...

Zanosni upi in pričakovanja so splahneli v miselnosti absolutnega ugodja, samovšečnosti, samozadostnosti in intriganstva na višji ravni. Zelo smo začuden nad mladino, pozabljamo pa, da se prav mladina, ki je vselej veljala in bo tudi v bodoče — za »up in nado«, da se prav mladina našega časa — človeško še nezgrajna, ker mi smo visoki, zaradi dvomljivih uspehov »upravičeno« zapeti, nedostopni vzgojitelji — ta mladina si oblikuje značaj v resnici kalne in moreče vode špekulantstva, izoblikuje pa si ga v »naših« vzgojnovarstvenih ustanovah, ali pa se ji preneha na vrvi — dejstva so takšna! Tako vzgajani mladini ni težko indirektno vsiliti mlačnost pripadnosti k lastnemu narodu, kot je renegatstvo postalo v poslednjem času pri nas že nekaj povsem samoumevnega, da to ni več nobeno vprašanje.

Ljudje so bili na PIKNIKU, vprašanje pa je, kako so razumeli reklo — ZELIMO VAM PRIJETNO SNIDENJE V DOMAČIH KRAJIH, NA PIKNIKU PA UGODNO DOMAČE POČUTJE!!! Vprašanje, ker — tako »buržujsko« vstopnino si res ne more privoščiti kdorsibodi...

Težko pa, da bi si z idilo in romantiko XX. stoletja postavili nadomestni obelisk, ki nam ga tako trdno vnaprej ohranja Cankar — brez zahteve plačila; svojčas smo ob prirejanju raznih mitingov to še razumeli, danes pa za denar dobiš vse!

Kaj si res prireditelj ne morejo omisliti vsaj slovensko govorečih vodičev? Kako grbasti postajamo — smešno grbasti...

Politično jugoslovanstvo je tedaj izven diskusije. Druga stvar pa je kulturni privesek tega vprašanja, ki se mi zdi utopičen, nepotreben in celo škodljiv.

(J. Vidmar: GROTESKNO POGLA/JE)

Dejstva novodobnih malomeščanskih zmot, ki utegnajo postati škodljive, nas vsled površno razumetega bratstva — »dvigajo« v smešno poziranje utvaram in ob tem ne poznamo več ne časti, ne iskrenosti...

—mónos—

Nova letala, prospekti, vozovnice

Z aero-taksijem alpskega letalskega centra Lesce se je lani vozilo 3600 potnikov, od tega 2500 tujih turistov. Da bi imeli potniki na vožnjo lep spomin, bodo v kratkem začeli dajati potnikom vozovnice z motivi z letališča. Seveda bodo lepe letalske vozovnice obenem dobra reklama za letališče.

ALC Lesce je v Avstriji naročil pod zelo ugodnimi pogoji barvni turistični prospekt v nakladi 15.000 izvodov. Uprava ALC se te dni pogaja z banko za kredit, s katerim bi kupili dve novi letali.

V Lescah imajo 5 jadralnih letal, od tega sta dve na generalnem popravilu. Štiri letala so stara prek 10 let, da o zastarelosti tipa sploh ne govorimo. (V Lescah imajo dve letali VAJA in eno letalo ZERJAV, ki jih je 1937. leta konstruiral ing. Jakobsen).

Dve motorni letali, in sicer vlečno letalo in aero-3, ki služi za šolanje in trenajo motornih pilotov, sta last vojnega letalstva. Ker pa se vojno letalstvo modernizira, v njenem sestavu ne bo več letal, ki bi jih lahko uporabili v športne namene (zaradi hitrosti, potrebi po večjem letališču in radarski opremi).

J. Vidic

PISMA BRALCEV

Bled večkrat brze zelenjave

Sklenil sem, da vam napišem nekaj vrstic o preskrbi Bleda z zelenjavo oz. poljskimi pridelki, ker je leta postala že zanimiva, obenem pa še zdaleč več ne sodi v sodobno trgovino.

Dne 13. julija letos sem skoraj po vseh trgovinah na Bledu iskal sveže paprike, po njej pa je vpraševalo še več domačih in tujih kupcev. Paprike niso imeli v nobeni trgovini. Povsod so mi rekli, da jo dobijo s ponedeljkom.

Nerazumljivo je, da se ta pridelek prodaja ves teden, zmanjka pa ga ravno na soboto, ko si številne družine krojijo nedeljski ali dopustniški jedilnik. Kot vem zelenjavo dovažajo na Bled grozisti Živila Kranj in rad bi jih javno vprašal, kako ugotovijo, kakšne so potrebe trga. Če tako »raziskujejo« trg, da nečesa zmanjka in da na osnovi tega lahko ugotovijo potrebe tržišča, potem to ni pravi način!

Ze od letošnje spomladi opažam, da je po trgovinah na Bledu neke vrste zelenjave dovolj naprodaj, dokler so cene zmerno visoke; brž pa ko je neke zelenjave dovolj in se zato cena zniža, posamezni pridelek izgine iz trgovin. Ali se torej izplača prodajati samo drago blago?

Tudi kar zadeva čistoče poljskih pridelkov je dovolj kritike. Blatni in umazani, uveli plodovi ali listi zelenjave prav gotovo morajo zanimati tržno inšpekcijo, ki ne bi smela dovoliti, da se tako blago prodaja, bodisi pakirano ali nepakirano. Seveda trgovske poslovalnice kjerkoli ne morejo likrati prati ali drugače čistiti zelenjavo, toda le trgovke so tiste, ki morajo požreti marsikakšno pikro na račun grozista.

Končno je treba razčistiti tudi to, do kdaj je blago sveže in se lahko razstavi za prodajo na polici ali na pultu in kdaj spada v kalo, ne pa da se marsikje kalo daje po cenah za prvovrstno blago.

Zato bi želel pojasniti s točnimi podatki, kje in kdaj se že zelenjava izločila iz prodaje zaradi neustrezne kvalitete ali zaradi nesnage.

Alojzij Vovk,
Bled

Avtobusna zveza s Pokljuko le enkrat dnevno

Lani so gobarji, turisti, nabiralec zelišč, jagod, borovnic in drugi enodnevniki obiskovalci Pokljuke imeli dve avtobusni zvezi s Pokljuko, letos pa avtobus pripelje ob

13.30, odpelje pa ob 16.50 tako da imajo ljubitelji pokljukiških gozdov samo 90 minut časa za nabiranje in ogled Pokljuke. Kdo bo šel za tako kratek čas na Pokljuko? Prejšnja leta je bil v sezoni avtobus nabito poln zjutraj in zvečer. Letos pa prepelje dnevno poobledne 5 do 10 potnikov in kljub višji cenam ne verjamem v rentabilnost te vožnje.

Ne vem, ali se gremo tuzem ali kaj drugega?

Franc Jerneje
Goreljek 31, p. Zg. Gorje

Prah povzroča jezo med prebivalci Kokrice

Prebivalci naselja ob makadamski cesti, ki se pri gostilni Lakner na Kokrici odcepi od glavne ceste in pelje proti Projektovi žagi, stanujemo in živimo v nevzdržnih razmerah.

Po tej cesti pelje dnevno vsaj 500 avtomobilov v obe smeri — od težkih tovornjakov in traktorjev do osebnih avtomobilov. Prah, ki ga ta vozila vzdigujejo, neprestano plava nad vso okolico in se v debelih plasteh spušča na hiše in vrtove. Pogled na okolico je res žalosten, saj je neprestano zavita v prah. Se huje pa je za prebivalce hiš, ki sploh ne smejo in ne morejo odpirati oken, saj še pri zaprtih vratih vdira prah v stanovanje in kviri pohištvo, povzroča jezo in nepotrebno delo.

Kadar pa nastopi deževje, se kotanje, ki se zaradi gostote prometa posebno težkih Projektovih vozil na cesti kljub stalnemu nasipanju kaj hitro pokvarijo, napolnijo z vodo. To je predvsem v pozni jeseni, pozimi in v zgodnji spomladi, ko hodimo še pred svitlom na delo ter gazimo in zajemamo vodo v čevlje ter potem mokri, blatni in umazani delamo osem ur.

Sprašujemo se, kako naj živimo v takih razmerah, ki resno ogrožajo zdravje tako odraslih, še prav posebno pa otrok, ki se ne morejo nikoli igrati in tekati okoli hiš in po vrtovih, ker so pokriti z debelo plastjo prahu.

36 podpisnikov
iz Kokrice

Spoštovani bralci! Se kratko pojasnilo tistim, ki nam pošiljajo v objavo razne fotografije. Zelo radi objavljamo tiste, ki so pravilno izdelane, tj. dovolj ostre in pravilno osvetljene. Žal pa je precej takih, ki niso uporabne in jih moramo zavreči.

Uredništvo

V nekaj stavkih

GORNJESAVSKA DOLINA — Prospektburo Nova Gorica je predlagal Gorenjski turistični zvezi, naj bi skupno izdala prospekt Gornjesavske in Soške doline. Financirali bi ga Gorenjska in Goriška kreditna banka. Prospektburo v Novi Gorici ima namreč na voljo precej slikovnega gradiva z Bleda, iz Bohinja, Kranjske gore ter drugih krajev na Gorenjskem in ob Soči.

PLANINA POD GOLICO — Zajetje vodovoda Planine pod Golico, ki ima zmogljivost 2,5 litra na sekundo, leži 100 metrov vzhodno od naselja na nadmorski višini 978 metrov. Zaradi plazovitega terena se cevovod velikokrat pokvari in se nato stroški za njegovo vzdrževanje precej visoki. Da bi bila vodarina čim nižja, si pri vodovodnem podjetju na Jesenicah prizadevajo, da bi naredili novo traso po bolj primernem terenu.

JESENICE — Most prek useka tovarniške ozkotirnice na Straži je bil že lani za cestna vozila zaprt. Ker nekateri vozniki zapore niso upoštevali, se je most pred nekaj meseci podrl. Da pa ne bi bila pot med naseljem nad progno na Jesenicah in Javornikom zaprta, so most obnovili in ga pred kratkim spet odprli za promet.

GORENJSKA — Gorenjska turistična zveza je že leta 1966 naročila 100.000 izvodov turistične karte Gorenjske. Pred kratkim je bila karta natisnjena in so jo razposlali vsem turističnim društvom na Gorenjskem. Na karti je zemljevid Gorenjske in del Posočja. Na naslovni strani sta Prisank in Škrlatica, slikana s ceste na Vršič, na manjših kartah pa so narisani kraji petih krožnih poti po Gorenjskem in Gornjem Posočju. Turistična društva so karto pogrešala, saj z njo doslej niso mogla postreči tujcem.

KOPRIVNIK — Na Koprivniku, ki leži ob lepi makadamski cesti Bohinj-Pokljuka, imajo še danes mlin na veter. Tu namreč ni nobene vode, ki bi mogla gnati mlin, zato uporabljajo moč vetra. To prijazno vasico je letos obiskalo več šolskih skupin, da bi si ogledali kraj, kjer je Valentin Vodnik imel prvo službo. Nad vasjo se z Vodnikove razgledne točke kot na dlani vidi ves Bohinj. B. B.

GORJE PRI BLEDU — Prav zdaj v Zg. Gorjah urejajo vaško kanalizacijo. To je bilo zelo potrebno, vendar pa bi moral izvajalec del, to je krajevna skupnost Gorje, poskrbeti za varnejšo vožnjo po poteh, kjer kopljejo jarke. Prometni znaki bi morali biti vidnejši, razen tega pa bi morala ponoči rdeča luč opozarjati voznike, da je delo na cesti oziroma, da je cesta zaprta, sicer se bo še kdo znašel v jarkih razkopane ceste. J. A.

OBJAVA

Pri oddelku za splošno upravne zadeve skupščine občine Skofja Loka so v hrmbi naslednja najdena dvokolesa:

- 1/339 — moško kolo, znamke »ROG-TOURING«, št. 196909, črne barve
- 2/340 — žensko kolo, neznane znamke, št. 03455, črne barve
- 3/341 — moško kolo, neznane znamke, št. 343507, modre barve
- 4/342 — moško kolo, znamke »ROG-SPORT«, št. 870623, temno zelene barve
- 5/343 — moško kolo, znamke »ROG-SPORT«, št. 65510, sive barve
- 6/344 — žensko kolo, znamke »DURKOP«, št. 1785849, drap barve
- 7/345 — žensko kolo, znamke »ROG-SPORT«, št. 496274, modro zelene barve
- 8/346 — moško kolo, neznane znamke, št. 23208, sive barve
- 9/347 — moško kolo, neznane znamke in številke, črne barve
- 10/343 — moško kolo, neznane znamke, brez številke, rdeče barve
- 11/349 — moško kolo, neznane znamke, št. 567845, zelene barve
- 12/350 — žensko kolo, znamke »ROG-SPORT«, št. 336993, zelene barve
- 13/351 — žensko kolo, neznane znamke, št. 132852, temno rdeče barve
- 14/352 — žensko kolo, znamke »STEYR-CALIFORNIA«, št. 1205311, modre barve.

Pozivamo lastnike, da kolesa dvignejo najpozneje v enem letu po objavi, ker po preteku tega roka postanejo družbena lastnina. Ob dvigu je treba predložiti na vpogled dokumente o lastništvu.

Oddelek za splošno upravne
zadeve skupščine občine
SKOFJA LOKA

Slabo vzdrževana cesta

Cesta, ki pelje z Jesenic oziroma z Blejske Dobrave proti Gorjam pri Bledu, je zelo slabo vzdrževana, tako da se vozniki motornih vozil upravičeno pritožujejo. Do Kočne še nekako gre, ker tu skrbi za cesto cestar komunalnega podjetja na Jesenicah. Skozi vas Kočno na Poljanah pa vse do Gorij pri Bledu pa je tako slaba, da se morajo vozniki neprestano umikati kotanjam, ki jih je vse polno po cesti. Cesta, kot kaže že dolgo ni bila posuta, niti ni nikogar, ki bi se za cesto brigal.

Po tej cesti, ki jo radi uporabljajo domači in tuji vozniki, je v poletnih mesecih vedno dovolj prometa.

srš

Kmetovalci!

Na Gorenjskem sejmu od 2. do 13. avgusta kupite traktorje in stroje na 3-letni kredit. S seboj prinesite posestni list in osebno izkaznico.

SE PRIPOROČA
KZ SLOGA KRANJ

BOHINJSKA BISTVICA
NI MARKETU
BLEDE
V SPECERIJU
STROJEV GORENJE
PRAVINI
PRODAJA
NAGRADNA

Gepard v Kranju

DA. Gepard je nova bombažna tkanina, obdelana z apreturo proti madežem — Scotchgard (skočgard). Gepard s tako apreturo odbija vse madeže na vodni, alkoholni ali oljni osnovi. Gepard je primeren za ženske obleke, kostime, krila ter ženske in moške hlače. Gepard v keper vezavi ter svetlih in obstojnih barvah izdeluje TEKSTILINDUS Kranj.

ZA OBCINSKI PRAZNIK
MESTA KRANJA

čestita
VSEM DELOVNIM
LUJDEM.

Creina

K R A N J

TURISTIČNO PROMETNO PODJETJE

pripravlja predlog programske in tehnične dokumentacije za avtobusno-postajno poslopje v Kranju ob cesti Staneta Zagarja.

Avtobusno-postajno poslopje bo sodobno, estetska poslovna zgradba v skladu z urbanističnim načrtom razvoja mesta Kranja, v kateri bi se združevale poleg dejavnosti, ki so potrebne prometu, tudi dejavnosti drugih gospodarskih panog, v obsegu zanimivem za uporabnika prometa. Tu mislimo predvsem trgovske storitve (samopostrežne trgovine, prodajo tobaknih izdelkov, spominkov, cvetličarno, prodajo časopisov in publikacij), turistične storitve, reklamne službe, avtomate raznih vrst ter druge osebne storitve (frizerski salon), skratka storitve in služnosti, ki bi bile umestne v takem ambientu.

CREINA — turistično prometno podjetje meni, da je avtobusno-postajno poslopje v neposredno okoličju vredno posebne pozornosti. Zato se je odločilo, da zainteresira širšo javnost in objavi

VABILO

ZA PRIJAVO K SODELOVANJU PRI GRADITVI OBJEKTA AVTOBUSNE POSTAJE V KRANJU, OB ISTOČASNI PREDLOŽITVI OBVEZNIH PONUDB.

Ponudniki naj v svojih ponudbah navedejo:

- naziv dejavnosti in obseg potrebnega prostora;
- posebne zahteve glede dostopa, povezave, okoličja itd.;
- kakšen obseg osebnega in blagovnega prometa pričakujejo v svoji dejavnosti;
- s kakšnim zneskom, kdaj in pod kakšnimi pogoji so pripravljene sodelovati pri gradnji avtobusno-postajnega poslopja ter v kakšni obliki (kot bodoči najemnik ali kot kreditor).

Interesenti naj pošljejo do 31. 8. 1968 svojo prijavo in ponudbo skupaj s priloženo pravno veljavno izjavo, da je imeti ponudbo kot obvezno na naslov CREINA — turistično prometno podjetje Kranj, Trg revolucije 4. Na podlagi rezultata prijav in ponudb bo komisija podala oceno glede obveznosti ponudb in predlogov za izbiro najugodnejših ponudnikov.

Komisija bo dala prednost tistim ponudnikom, ki bodo nudili najugodnejše pogoje za oblikovanje in izgradnjo avtobusno-postajnega poslopja, večjo finančno udeležbo, v krajšem roku in pod ugodnejšimi pogoji.

Posebej bo CREINA — turistično prometno podjetje Kranj objavilo razpis za izdelavo idejne skice za novo avtobusno-postajno poslopje v Kranju ob cesti Staneta Zagarja.

Cas pričetka gradnje bosta določena naknadno. Vsa nadaljnja pojasnila dobijo interesenti pri turistično prometnem podjetju CREINA Kranj, Trg revolucije 4.

Nova klavnica in mesnice na Jesenicah

Jeseniška klavnica je bila zgrajena 1880, leta na Spodnjem Plavžu. 1905. leta so jo nekoliko popravili, od tedaj pa je ostala nedotaknjena. Razumljivo je, da so delovni pogoji v stari klavnici nemožni. Novi republiški pravilnik o ureditvi klavnic točno določa pogoje, ki jih mora izpolniti vsaka klavnica. Klavnice, ki ne bodo do maja 1970. leta urejene po teh predpisih, bodo postopoma zaprli. To je bilo za Jeseničane znamenje, da pohitijo z začetkom gradnje nove klavnice. Nova klavnica, ki jo bodo začeli zidati prve dni avgusta, bo na polju med železniško progo in reko Savo na Spodnjem Plavžu.

V prvi fazi bodo gradili klavnico s hladilnicami in hlevi, v drugi etapi pa predelovalne obrate in stavbo uprave.

Jeseniška klavnica na domačem trgu kupi 25 odstotkov živine za zakol, drugo pa kupijo v okolici Sombora, prašiče pa kupujejo v Vojvodini. Kmetje jeseniške občine so lahko brez skrbi, da ne bi mogli prodati živine za zakol. Če jo kakšen teden ne odkupujejo, je to zato, ker mora mesarsko podjetje najprej spraviti v promet živino, ki je prispela iz južnih krajev.

Zanimiva je primerjava gibanja cen ob reformi in danes. Stara goveda so ob reformi kupovali po 500 S din za kg, prodajna cena mesa pa je bila 1170 S din. Zdaj je nabavna cena 440 S din, prodajna pa 1113 S din. Mlada goveda so bila ob reformi po 600 do 660 S din, prodajna cena pa 1280 S din za kg, zdaj je nabavna cena 560 do 600 S din, prodajna pa 1180 S din. Teleta so bila ob reformi po 750 do 800 S din, prodajna povprečna cena pa po 1400 S din; sedanje odkupne cene telet so enake kot pred tremi leti, prodajne cene pa tudi povprečno 1400 S din za kg teletine.

Odkupna cena prašičev in cena svinjskega mesa je okrog 100 S din nižja kot 1965. leta. Kar zadeva odnos

med dinarjem in mesom je dinar danes več vreden kot ob reformi.

Mesarsko podjetje Jesenice gradi na Plavžu novo mesnico, ki bo že oktobra izročena prometu. Brez opreme, zemljišča, kanalizacije in zunanje ureditve bo ta investicija znašala 18 milijonov S din.

V Ratečah so odkupili biv-

ši bife trgovskega podjetja Zivila Kranj. Prostor že obnavljajo in bo v kratkem v njem prodajalna mesa, ki bo odprta dvakrat tedensko.

O gradnji nove mesnice v Zirovnici smo že poročali, Mesarsko podjetje pa name-rava kasneje graditi nove mesnice tudi na Koroški Beli.

J. Vidic

VELIKAN MED DETERGENTI NAGRAJUJE



ZA SNEŽNO BELO ROČNO PRANJE

Izbira je lahka in pravilna
Uporabljajte vedno zobno
k r e m o

Signal

SIGNAL je svetovna
znamka — Za Jugoslavijo
izdeluje VEDROG
L j u b l j a n a

Kolektiv čestita vsem gorenjskim občanom
ob njihovem prazniku in jim želi prijetna
praznovanja



Razkrinkana in kaznovana objestnost

Akcija kranjskih miličnikov proti kršilec promernih predpisov

Sobota popoldne je. V uredništvu zazvoni telefon. »Tu postaja prometne milice Kranj. Jutri bomo izvedli zanimivo akcijo. Bi poslali svojega novinarja?«

In so me poslali. Adijo, prosta nedelja, pa še sončna povrhu, sem si mislil. Le kakšna akcija bo to? Se bomo morda podili po razbeženi gorenjski avtocesti in lovili podivjane šoferje?

Zares smo jih lovili. Pravzaprav so se sami ujeli. Nobenih voženj v stilu Fangia ni bilo treba. Ves popoldan sem lepo mirno stal v senci ob robu ceste in gledal, kako grešni kozli na znamenje miličnika ustavljajo ter bolj

ski zvezi z glavno skupino miličnikov, nastanjeno ob Koroški cesti pred podjetjem Vodovod v Kranju. Številko, barvo in tip vozila, ki bo zagrešilo prometni prekršek, naj bi sproti javljala po radiu. Potem bo stvar enostavna. Table z znaki za omejitve hitrosti ter končni »stop« nekaj deset metrov pred ekipo naj bi zavrele kolono in grešnike ne bo težko prepoznati.

Možje v modrem so se drug za drugim odpeljali. Pridružil sem se skupini pred podjetjem Vodovod, izvlekel naležnico in čakal. Ni minilo niti pet minut, že se je tam naokrog nabralo lepo število

jo skozi sprednje steklo in potem se mi nasmehne. Po- zabim na pogovor med miličnikom in rahlo živčnim šoferjem. Medtem se tudi drugi zberejo ob zaprtem desnem oknu simce. A že avto sunkovito odpelje. Konec.

Ne, ne, kje pa! Sele začelo se je. V službi si, bedak, si rečem. Ze so tu novi grešniki. Neki elegantni, osamljeni voznik, naše gore list, v svetlečem se prinzu je pri Podtaboru junaško prehitel avtobus. Sedaj se tega več ne spominja. Silno se razburja, pravi jezni mož je. Nazadnje vendarle izvleče tri jurje, potem pa užaljeno odpelje.



Miličnik v civilu opazuje vozila na cesti. Grešnike bo opozoril po radiu svojim kolegom.



Na tem klancu je prehitevanje prepovedano. Voznik te škode očitno ne misli tako. 3000 S din ga bo veljalo tole, seveda, če srečno pripelje do Kranja.

ali manj zlovollni plačujejo; 1000 starih din, 3000 starih din...

Toda najbolje bo, če gremo lepo po vrsti. Kranjski prometni milici povzročajo nova gorenjska cesta nemalo preglavic. Ob prometnih konicah — nedelje in prazniki — je vedno prenatrpana z vozili. To ni še nič slabega, če ne bi bilo nesreč. Teh pa je precej. Povzročajo jih nestrpnj vozniki, ki na nepravem kraju skušajo prehitevati vozila. Iif prav proti njim je bila naperjena akcija minul nedeljo.

Ko sem malo pred tretjo uro vstopil na postajo prometne milice, so miličniki imeli »bojni posvet«. Komandir Rado Mohorič je dajal zadnja navodila. Načrt je bil tak: dva prometnika v civilu — da ne bi zbujala pozornosti — bosta stala ob avtostradi in opazovala vozila; prvi v Naklem, vrh klanca na Polici, kjer zaradi nepreglednosti prehitevanje ni dovoljeno; drugi pri naselju Podtabor, ob odcepu ceste proti Ljubelju. Tudi tam prehitevanje in prenagla vožnja pomenita prekršek. Oba mo- za bosta neprestano v radij-

pešcev. Spraševali so, komentirali, ugibali. Nekdo je končno zvedel, kaj se pripravlja in brž pohvalno izjavil: »Tako je treba, da. Zadnji čas je že, da se norcem stopi na prste.« Bila pa so tudi drugačna mnenja. Neki sedemnajstletnik ali osemnajstletnik z dolgo grivo je bleknil: »Ze spet zaje... ljudi!« Čuteč, da je v manjšini, je naglo izginil.

Dogovorjeno je bilo, da bo akcija zajela le šoferje, ki vozijo proti Kranju. Reka avtomobilov je obetala naporen dan za miličnike. Vsi sodelujoči so še zadnjič preverili, če radijske zveze v redu delujejo. Potem se je začelo.

»Modra simca z nizozemsko registracijo v klancu na Polici prehitevala več vozil,« je javil glas iz aparata v miličnikovih rokah. Napeto čakamo, kaj bo. Dobri dve minuti mineta in roka z rumeno-rdečo tablico med prsti se dvigne. Avto zavozl v stran in se ustavi. Dva sta v njem. On in ona. On debelo gleda, pravi, da ni videl znaka, a brez besed plača. Gna, plavalaska z lepimi očmi, se prav nič ne razburja. Opazujem

Takoj za njim miličnik Janez Kavčič za 30 novih dinarjev olajša nekega Avstrijca. Le-ta pelje poln avtomobil sorodnikov kdo ve kam in vsi so silno ogorčeni. »To je slaba reklama za vaš turizem!« izjavijo in že jih ni več.

Potem je neki fiat prav pred nami, pred znakom »stop«, je dovršeno prehitel več vozil. Očitno je kar močno pohodil pedalo za plin, kajti ustavila ga je šele piščalka. »Vozil sem le 40, oni pa so skoraj stali! Ne bom plačal!« je vpil. Res ni plačal. Z njim bo imel opravka sodnik za prekrške.

»Halo! Zagrebčanom v sivem fiatu 850 se zelo mudil. Prehitevali so na Polici.« je javil miličnik iz Naklega. In že so pri nas. Janez je moral preizkusiti tudi svoje znanje srbohrvaščine. »Pa može, da sam nekoga prejurio, ali stvarno neznam.« Mrmraje je plačal.

Se in še so prihajali. Avtomobili vseh znamk, vozniki raznih narodnosti. Tisti, prehitri, so plačali samo 1000 S din. Nekdo je miličnikom za brusil: »Samo promet ovirata. Za smeh je poskrbela

neka ženska za volanom škode. Vozila je silno počasi, komaj 40 km na uro. Za njo se je nabrala dolga kolona. »Hitreje, hitreje, tovarišica! Pravi polž stel!« jo je opozoril prometnik. No, plačala pa ni nič.

Bolj se je dan nagibal k večeru, gostejši je bil promet. Vzporedno s tem je narasčalo tudi število grešnikov. Miličniki so garali. Med drugim so ustavili znanega slovenskega dirkača. Očitno je velik ljubitelj hitrosti, saj dirka tudi v običajnih dneh. No, možak ni imel s seboj denarja in je moral ponj domov.

Dva fanta v najbolj divjih letih na razrzanem mopedu sta z vso hitrostjo pridrvela mimo nas — kar po sredi ceste. Stal sem poleg ko je miličnik od njiju iztržil 1000 S dinarjev. Tisti na zadnjem sedežu, z lasmi kot biblijski Absalom, oblečen v rožnato srajco (kaj hočemo, otroci cvetja so danes moderni), me je grdo pogledal in se zadržal: »Kaj pa je sedaj, a bi rad še kdo kaj doplačal?«. Imelo me je, da bi segel po njegovi nepopisljivi grivi, a sem se raje premislil. Namesto mene ga je utišal miličnik Janez.

Ob pol osmih zvečer, pred koncem akcije, so ustavili še dva zanimiva primerka. Neki naš državljan v avtomobilu z nemško registracijo je takole komentiral svoj »podvig:« »Prehitevanje je zame užitek, veselje, smisel vožnje. Prehitevam povsod, ne glede na prepoved. Od tega me ne bo odvrnil nič.«

Užitek pa tak! Za nekatere so trije tisočaki očitno premajhna kazen.

Takoj zatem so zalotili nekoga, ki je na najbolj neprimernem delu cestišča, Podtaboru, pustil za seboj strnjeno kolono vozil. Razbore ritez je potem miličnikom še grozil. »Res je, da sem prehiteval. Toda o tejle frkanciji bomo še govorili. Prometnik bo za tega šoferja na ustreznem mestu prepovedal odvzem voziškega dovoljenja do enega leta in kazen do 30.000 S dinarjev. Če je »tovariš« res takšen živina, si bo že znal pomagati.

Ob koncu nam je komandir postaje prometne milice Rado Mohorič zaupal, da bo v prihodnje še več takšnih akcij in to tudi ob delavnikih.

Foto: F. Perdan I. Gurež



Miličniki na delu. Brez tehle naprav v rokah bi bili akcija brez moči.

TRGOVSKO
PODJETJE**Elita****KRANJ****na Gorenjskem sejmu:**

Ob obisku Gorenjskega sejma v Kranju vas vabimo na ogled našega prodajnega prostora - V PRITLIČJU - razstavišča II v tekstilni šoli, kjer vam nudimo:

	po Din
moške elastične nogavice	3,00
ženske nylon nogavice	2,90 in 4,00
ženske hola-hop	9,75
otroške hola-hop 1—2 let	6,20
otroške hola-hop 3—5 let	9,90
otroške dokolenke	2,80 in 3,90
otroške kratke nogavice	1,50

pletenine proizvodnje RAŠICA po sejmskih cenah

V PRVEM NADSTROPJU levo

	po Din
moške obleke	299,00 do 539,00
moške zimske plašče	190,00
ženske zimske plašče	170,00
moške hlače	35,00
ženske letne obleke	25,00
otroške nylon plašče	40,00
otroške elastične hlače	24,00 do 28,20
otroške elastične hlače - večje	69,10 do 118,45

In bogato izbiro vseh konfekcijskih oblačil. — Popravila bomo izvrševali takoj na sejmu.

	po Din
moške avto jope	80,00
ženske puloverje garn	27,00

PO ZNIŽANIH CENAH PRODAJAMO TUDI:

kamgarne za moške obleke, vso posteljnino, brisače, žensko perilo in otroško blago.

Pripravili smo bogato izbiro lepih in kvalitetnih otroških vozičkov avstrijske proizvodnje.

Pričakujemo vas v paviljonih trgovskega

PODJETJA ELITA KRANJ

Nesreče zadnjih dni

V petek, 26. julija dopoldne sta na Trgu svobode v Trzinu trčila osebni avtomobil KR 115-00, voznica Marta Kravcar, in motorno kolo, ki ga je vozil Stanislav Meglič. Nesreča se je pripetila, ko je voznica osebnega avtomobila nenadoma zapeljala s parkirnega prostora na cesto in s tem zaprla pot motoristu. Pri trčenju se je Stanislav Meglič hudo ranil.

V petek popoldne pa se je srečanje tovornjaka CE 215-25 s kolesarko Ivanka Zupančič, roj. 1948, kaj tragično končalo. Tovornjak, voznik Franc Kern, je vozil po cesti četrtega reda iz Pristave proti Križem pri Trzinu. V Križah se je srečeval s kolesarko, ki je peljala na kolesu dvehletnega Emila Kocjana. Pred srečanjem se je Zupančičeva zapeljala na skrajno desno stran ceste, se ustavila in se z roko oprijela železne ograje. Ta pa se je nenadoma odtrgala in to prav takrat, ko je privozil tovornjak. Pri tem je kolo zapeljalo čez otroka, ki je na kraju nesreče umrl.

Na odseku ceste Moste — Zirovnica se je pripetila v petek zvečer prometna nesreča, pri kateri pa je povzročitelj odpeljal dalje. Za kolesarjem Valentinom Krivcem iz Radovljice je namreč pripeljal voznik osebnega avtomobila Citroen s prikolico. Pri srečanju s kolesarjem je prikolica le tega pritisnila ob skarpo, tako da se je laže ranil po nogah. Voznik osebnega avtomobila je po nesreči odpeljal dalje

proti Kranju in verjetno nesreče niti ni opazil.

Ker motorist Ciril Kopitar z Jesenic zaradi prevetlike hitrosti ni mogel speljati bližnjega ovinka v vasi Gozd Martuljk, je zapeljal v občestni jarek. Po njem je vozil še okoli 40 metrov nakar sta s sopotnikom padla. Sopotnik Franc Malej se je pri tem huje ranil, motorist pa laže. Franc Malej je v nedeljo za posledicami nesreče umrl v jeseniški bolnišnici.

V soboto nekaj pred deseto uro zvečer se je na cesti četrtega reda v Goričah osebni avtomobil KR 98-59, ki ga je vozil Karel Oman, zaletel v železno ograjo. Pri tem je bil sopotnik laže ranjen, škoda na vozilu pa je za 3000 N din.

Na prehodu za pešce na Cesti maršala Tita na Jesenicah je v nedeljo dopoldne voznik osebnega avtomobila KR 83-18 Djordje Tautovič z Jesenic zbil triletnega Marjana in sedemletnega Eda Lambergerja. Pri tem je bil Marjan huje, Edo pa laže ranjen.

Pri prehitovanju osebnega avtomobila je v ponedeljek hudo padel motorist Janez Soklič iz Polja. Nesreča se je pripetila na cesti drugega reda v Ribičevem lazju v Bohinju. Med prehitovanjem je Soklič zapeljal preveč na skrajno levo stran ceste, pri tem pa je zadel v cestni smernik in padel.

Na Koroški cesti v Kranju je v ponedeljek okoli ene ure popoldne voznik tovornega avtomobila LJ 619-56 Milan Gornik zadel Antona Rakovca, ki je nenadoma stopil na cesto. Hudo ranjenega Rakovca so odpeljali v ljubljansko bolnišnico.

V ponedeljek popoldne se je pri gostišču Kepa v Mojstrani prevrnil s ceste tovorni avtomobil KR 122-77, ki ga je vozil Marjan Krivec. Nesreča se je pripetila, ko je osebni avtomobil 428-Z 36663,0, ki ga je vozil Owen King iz ZDA pretesno prehitel tovornjak. Ta je zaradi tega zavozil preveč na kraj cestišča in se pri tem prevrnil. Voznik je bil v nesreči laže ranjen, škoda na tovornjaku pa je za 30.000 N din.

L. M.

CENTRAL**Vsak četrtek**

od 15.30 do 20. ure

tekmovanje

za najboljšega igralca v igri malega golfa. Prva tri mesta so nagrajena.

Želimo vam veliko uspeha in zabave na igrišču malega golfa v športnem parku v Kranju.

Zahvala

Ob težki in nenadni izgubi mojega ljubega moža, brata, svaka in strica

Pavleta Ferna

se iskreno zahvaljujem vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki so darovali cvetje, mi izrazili sožalje in mi pomagali v teh težkih trenutkih. Posebno se zahvaljujem Lebar Danici, družini Fern in dobrim sosedom. — Zahvalo sem dolžna dr. Janezu Bajžljju, dr. Tekavcu, č. duhovščini in društvu upokojencev. Se enkrat vsem iskrena hvala.

Zalujoči: žena Minka, Gustelj, Janko z družino in drugo sorodstvo.

Stražišče, 28. 7. 1968

MATERE Z OTROKI OD 1. DO 7. LETAIZKORISTITE SEPTEMBER
NA MORJU V NOVIGRADU!Ugodna cena pensiona: matere 20 N din
otroci 15 N dinPrijava sprejema Zavod za klimatsko zdravljenje
otrok Kranj, Skupščina občine Kranj, soba 206 (tel. 220-52).Plačljivo v 4 mesečnih obrokih!
Letovanje je 10 ali 20-dnevno in
to od 29. 8. do 18. 9. 1968
Zdravniška nega zagotovljena!

Prodaj

Prodaj nov uvožen SOTOR za 4 sebe. Informacije v trgovini Sipad, Kranj, neboličnik 3697

Prodaj SESALEC za prah (manjši) za 140 N din. Kaps M., C. revolucije 6, Jesenice 3792

Prodaj nov šivalni stroj BAGAT. Pižorn, Preddvor št. 35 3793

Prodaj IZRUVAC za krompir — vprežnega in traktor-skega. Stražar, Studenec, Dob pri Domžalah 3794

Prodaj novo dvostanovanjsko HIŠO, 3 km iz Kranja. Naslov v oglasnem oddelku 3795

Prodaj PRASIČE — po 60 kg težke in PSA volčjaka, dobrega čuvaja. Naslov v oglasnem oddelku 3796

Prodaj novo moško ROGOVO KOLO. Hotemože 44, Preddvor 3797

Prodaj večjo SLAMOREZNICO — kedelbem z verigo in puhalnikom. Naslov v oglasnem oddelku 3798

Prodaj dva KAVČA z BLAZINAMI za 1000 N din. Reševa 7, Kranj — Primskovo 3799

Prodaj MOTOR BMW, letnik 1955, 250 ccm po zelo

ugodni ceni. Bertoneclj, Posave 13, Podnart 3800

Prodaj težko KRAVO s tetletom ali po izbiri. Kokrica 1, Kranj 3801

Prodaj dobro ohranjena zasteklena OKNA. Kranj, Kokrica 61 3802

KUPIM

Kupim dobro ohranjen FIAT 750. Bled, Crtomirova 4 3803

Ostalo

Obveščam cenjene stranke, da bom imel do 1. septembra zaprto. JENKO ALOJZ, dežnikar, Kranj, Prešernova 8 3804

Iščem priučenega ali izučenega AVTOLIČARJA. Zavesavska 38/B, Kranj — Orehek 3805

Izgubil sem AKTOVKO od Preddvor do Stražišča. Najditelja prosim, da jo proti nagradi vrne v Puškarno, Stražišče 3806

PREVODE V NEMŠČINO in iz nemščine opravlja sodno zapriseženi tolmač M. SULIČ, Ljubljana, Slomškova ul. 14/1 3807

Iščemo mlado DEKLE ne izpod 17 let za gospodinjstvo

pomočnico. Nudimo sobo s tekočo vodo in zelo dobro plačo. Potne stroške povrnemo. Informacije dobite pri Paplerju Francu, Bled, Rečička 23, telefon 77-278 3808

Kino**Kranj CENTER**

31. julija špan.-franc.-italj. barv. CS film MOZ IZ ISTAMBULA ob 16., 18 in 20. uri

1. avgusta franc.-italj. barv. CS film BUFALO BILL, JUNAK DIVJEGA ZAHODA ob 16., 18 in 20. uri

2. avgusta franc.-italj. barv. CS film BUFALO BILL, JUNAK DIVJEGA ZAHODA ob 16., 18 in 20. uri

Kranj STORŽIČ

31. julija franc. barv. CS film O. S. S. 117 V TOKIU ob 18. in 20. uri

1. avgusta franc. barv. CS film O. S. S. 117 V TOKIU ob 16. in 20. uri, špan.-franc.-italj. barv. CS film MOZ IZ ISTAMBULA ob 18. uri

2. avgusta špan.-franc.-italj. barv. CS film MOZ IZ ISTAMBULA ob 16. uri, franc.

barv. CS film O. S. S. 117 V TOKIU ob 18. uri, premiera franc. barv. CS filma KROGLA V SRCE ob 20. uri

Skofja Loka SORA

31. julija nem. film MRTVE PRICE MOLCE ob 18. in 20. uri

1. avgusta švedsko-danski film JAZ ZENSKA ob 20. uri

2. avgusta švedsko-danski film JAZ ZENSKA ob 18. in 20. uri

Duplica KAMNIK

31. julija jugosl. barv. film KRVAVA SVATBA ob 19. uri

1. avgusta jugosl. barv. film KRVAVA SVATBA ob 20. uri

Jesenice RADIO

31. julija jugosl. barv. film BRAT DR. HOMERJA

1. avgusta angl. barv. film MOST NA REKI KWAY

2. avgusta jugosl. film KORAKI SKOZI MEGLO

Jesenice PLAVZ

31. julija amer. barv. CS film ČLOVEK Z ZAHODA

1.—2. avgusta jugosl. barv. film KAM PO DEZJU?

Dovje-Mojstrana

1. avgusta angl. barv. CS film ZLOMLJENA KRILA

Kranjska gora

1. avgusta jugosl. barv. film BRAT DR. HOMERJA

KOVINAR K R A N J

Savska c. 22

proda

na licitaciji dne 1. 8. 1968 ob 9.30 v prostorih podjetja

električni računski stroj »Rheinmetall«, uporaben za rezervne dele

izklicna cena 200,00 N din kalilno peč z regulacijsko napravo

izklicna cena 500,00 N din in razen drug material.

Sodelujejo lahko fizične in pravne osebe.

NAGRADNA**PRODAJA****PRALNIH****STROJEV GORENJE**

V SPECERIJ

BLED

IN MARKETU

BOHINJSKA BISTRICA**avtopromet gorenjskega kranj**

vas vabi na izlete, ki jih organizira v juliju in avgustu:

10.—11. VIII. SOBOTA in NEDELJA

dvodnevni izlet v Verono, združen z ogledom Verdijeve opere AIDA v svetovno znanem gledališču ogled lesnega sejma v Celovcu

Program dvodnevnega potovanja v VERONO z ogledom Verdijeve opere Aida

17. VIII., SOBOTA

od 29. 8. do 1. 9.

štiridnevno potovanje v Vigevano na ogled 32. mednarodnega sejma obutve, strojev za predelavo usnja ter usnjarske opreme

10. avgust, sobota:

odhod iz Trziča ob 5.30 izpred avtobusne postaje in Kranja ob 6. uri izpred kina Center. Potovanje skozi Ljubljano do Postojne. Kratek postanek. Nato prek Sežane, mimo Trsta, Latisane v Portogruaro. Kratek postanek. Dalje mimo Mester v Padovo. Po ogledu mestnih zanimivosti mimo Vicenze in Verone v Peschiero ob Gardskem jezeru. Namestitve v hotelu. Prosto do večerje. Nato odhod v Verono. Do pričetka predstave Verdijeve Aide v slovitom veronskem amfiteatru še kratek sprehod po mestu, kjer boste spoznali ambient tega bisera italijanske kulturne zgodovine. Po predstavi povratek v hotel.

od 13. 9. do 15. 9.

tridnevno potovanje na Dunaj na ogled tradicionalnega velesejma

od 27. 9. do 29. 9.

tridnevno potovanje v Parmo na ogled 23. mednarodnega sejma živilsko-predelovalne industrije

11. avgust, nedelja:

Po zajtrku prosto za kopanje. Kosilo. Nato kratek izlet na polotoček Sirmione. V popoldanskih urah povratek proti domu. Vmes krajši postanki za odmor. Prihod v Kranj in Trzič pozno zvečer.

Vse informacije in prijave v turistični poslovalnici Creina v Kranju, Koroška c. 4, telefon 21-022 in v turistični poslovalnici Avtopromet Gorenjska Kranj, v Trziču, telefon 71-268.

Cenjeno občinstvo obveščamo, da je začel 1. VII. 1968 obratovati na progi Kranj—Kočevje—Delnice—Crikvenica avtobus z odhodom iz Kranja ob 4.50 in prihodom v Crikvenico ob 9.50.

V povratku Crikvenica—Kočevje—Kranj odhaja iz Crikvenice ob 16. uri in se vrača v Kranj ob 20.45.

Dalje vozi na progi Kranj—Postojna—Koper—Piran—Umag—Novigrad—Poreč avtobus z odhodom iz Kranja ob 5.40 in prihodom v Poreč ob 11.10, vrača pa se iz Poreča ob 14.30 in prihaja v Kranj 20.17. Vozne karte in rezervacije so v predprodaji na avtobusni postaji — Kranj, v povratku pa so v predprodaji vozovnice in rezervacije na avtobusnih postajah Koper, Portorož, Piran, Umag, Poreč, Crikvenica in v turističnem društvu Novigrad.

Preskrbite si pravočasno rezervacije in vozne karte.

Cena: iz Kranja 218 N din

iz Trziča 223 N din

V ceni so všteti prevozni stroški, en polni penzion, vstopnica za predstavo v amfiteatru, vodstvo ter organizacija izleta.

Devizna sredstva za lastno uporabo si udeleženci preskrbijo sami. Prijave sprejema naša turistična poslovalnica Creina v Kranju, Koroška c. 4, tel. 21-022 in v Trziču v turistični poslovalnici — osebno ali po telefonu najkasneje do 1. avgusta 1968.

DELOVNI KOLEKTIV ŽELI VSEM OBČANOM KRANJA ZA 1. AVGUST, VESELO PRAZNOVANJE IN SREČNO VOŽNJO Z NAŠIMI SODOBNIMI AVTOBUSI.